VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina — Perustettu vuonna 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 97 — Vol. XLV vuosikerta SUDBURY, ONTARIO Torstaina, elok. 10 p. — Thursday, August 10, 1961

Avaruuslento suoritettiin rauhan merkeissä

NLn avaruuslentäjä Titovin vastaanottotilaisuudessa Moskovassa korostettiin, että Neuvostoliitto ei halua sotaa mutta on valmis lyömään hyökkääjät

Moskova. — Neuvostoliiton viimeisin avaruuslentäjä majuri Gherman Titov saapui tänne eilen vastaanotoille, johon osallistui joidenkin kirjeenvaihtajien arvion mukaan "miltei jokainen 7-miljoonaisen kaupungin asukas."

Titovin lentokone saapui vähän puolen päivän jälkeen neljän hävittäjälentokoneen saattamana tilaisuuteen, johon oli järjestetty myös hänen vanhempansa ja hänen edeltäjänsä majuri Gagarinin sekä kaikkien Neuvostoliiton korkeimpien virkailijain läsnäolo.

Astuessaan alas lentokoneesta majuri Titov antoi viipymättä virallisen raporttinsa pääministeri Hrushtsheville ilmoittaen, että hän oli onnistuneesti suorittanut 25 tuntia kestäneen avaruusmatkan, jonka kuluessa hän oli kiertänyt maapallon 17 kertaa ja laskeutunut tarkalleen hänelle määrättyyn paikkaan. "Avaruuslaivan laitteet toimivat moitteettomasti. Olen erinomaisessa terveydessä ja valmis suorittamaan mitä tahansa tehtäviä puolue ja hallitus minulle antaa."

Pääministeri Hrushtshev tervehti neuvostoliittolaista avaruuslentäjää ja sanoi, että aika, jolloin "me järjestämme miehitettyjä avaruuslentoja kuuhun ja muille planeetoille ei ole kaukana."

Neuvostoliitto raivasi tietä koko maailmalle, sanoi hän, ja "aikaisemmin tai myöhemmin koko maailma kulkee tietä kohti kommunismia."

Titovia oli lentokentällä vastassa myös hänen vaimonsa, joka aikaisemmin oli tunnustanut, että hän oli eräällä hetkellä ollut vähän huolissaan sen johdosta, että hänen miehensä oli lähetetty avaruusmatkalle. Tämän hän sanoi keskustelussaan pääministerin kanssa heti sen jälkeen kun majuri oli suorittanut lentonsa. Silloin Hrushtshev sanoi, että on aivan luonnollista olla huolissaan mahdollisesta puolisonsa menettämisestä.

Lentokentältä Titov, hänen vaimonsa ja pääministeri Hrushtshev matkustivat kaupunkiin kukitetussa avonaisessa autossa vieri vieressä tien vierustassa olevan suuren väkijoukon heittäessä lisää kukkia kohti autoa ja helikopterien pudottaessa Titovin kuvia väkijoukolle.

Punaisella torilla pidetyssä valtavassa juhlassa majuri Titov varoitti, että jos "rauhan viholliset haluavat aloittaa uuden sodan, Neuvostoliitolla on välineet, joilla se voi murskata hyökkääjän."

Seisoessaan Leninin ja Stalinin museoleumin päällä tämä 26 vuoden ikäinen kosmonautti sanoi valtavalle ihmisjoukolle, että hänen avaruuslentonsa oli suoritettu rauhanomaisissa tarkoituksissa ja "me käytämme rakettitekniikkaamme rauhan ja edistyksen puolesta."

Samalla hän kuitenkin varoitti: "Meillä on kaikki tarpeelliset keinot antaa vastaisku imperialistien hyökkäykselle ja koska olen sotilaslentäjä, olen valmis suorittamaan minkä tahansa tehtävän kommunistipuolue ja hallitus antavat minulle."

Punaisella torilla pidetyn juhlan jälkeen pääministeri Hrushtshev sanoi Kremlissä pidetyssä vastaanottotilaisuudessa, että mitkään uhkaukset eivät tule estämään Neuvostoliittoa allekirjoittamasta rauhansopimusta Itä-Saksan kanssa.

Neuvostoliiton hallitus, sanoi hän, uskoo jotta sellainen teko ei johtaisi sotaan, ja että vain mielipuoli voisi vastata sodalla rauhan aloitteeseen.

Hrushtshev sanoi, että Neuvostoliiton kansa arvioi realistisesti tilannetta. Tummat pilvet tulevat haihtumaan ja kirkas aurinko tulee loistamaan. "Tulemme tekemään kaikkemme uuden sodan estämiseksi", sanoi hän.

"Me emme halua sotaa", korosti hän uudelleen, "mutta teemme kaikkemme lyömään hyökkääjän takaisin."

Hän sanoi, että Neuvostoliiton kansa halusi pysyvästä rauhaa kaikille ihmisille. Jos päästäisiin sopimukseen yleisestä ja täydellisestä aseistariisunnasta, sanoi hän, olisi mahdollista käyttää suuria rahamääriä kansojen hyvinvoinnin edistämiseksi.

* * * * * *

TITOV OHJASI ITSE AVARUUSLAIVAA

Moskova. — Majuri Gherman Titov joka sai eilen valtavan vastaanoton täällä kierrettyään avaruuslaivallaan maapallon 17 kertaa viime sunnuntaiaamun ja maanantaiaamun välisenä aikana, sanoi, että hän oli kahden tonnin painoisen avaruuslaivan täydellisessä kontrollissa, niin lennon aikana kuin laskeutuessakin.

"Kun olin avaruuslaivan kontrollissa tunsin olevani todellinen avaruuslentäjä", sanoi hän kun hallituksen äänenkannattaja Isvestian kirjeenvaihtaja haastatteli häntä. "Ensimmäinen vaikutelma näistä kontrolleista oli erittäin hyvä. Olin kykenevä ohjaamaan avaruuslaivaa mihin suuntaan tahansa."

Isvestiassa ja kommunistipuolueen äänenkannattaja Pravdassa julkaistussa uutisessa kerrottiin, että majuri Titovin saamat vaikutelmat hänen ollessa suljetussa hyttiinsä matkallaan olivat samanlaiset kuin ne, joita hänen edeltäjänsä majuri Gagarin koki.

"Maapallo sellaisesta korkeudesta katsottuna on erittäin kaunis. Taivaan rannalla olevat sädekehät olivat sanoin kuvaamattoman kauniit.

"Näin tavallisuudesta poikkeavan auringon ja tähtiä — kirkkaimpia ja maan päällä tuntemattomia värejä. Avaruuslaivasta katsottuna tähdet näyttävät paljon kirkkaammilta kuin maapallolta katsottuna eikä aurinkoon voinut katsoa lainkaan."

Avaruuslentäjä sanoi, että tuntui siltä kuin kuunsirppi olisi kulkenut ohi ja avaruuslaiva seisonut paikallaan.

"Painottomuuden tila ei aikaansaa minkäänlaisia vaikeuksia", sanoi majuri Titov. "On sanottava, ettei ollut olemassa mitään erikoisia vaikeuksia."

Isvestiassa julkaistussa uutisessa sanottiin, että majuri Gagarin ja Titov olivat verranneet kokemuksiaan ja molemmat olivat samaa mieltä painottomuuteen nähden. Majuri Gagarin keskeytti vierailunsa Nova Scotiaan Canadaan kun saapui tieto Titovin lennosta. Hän matkusti viipymättä kotiinsa.

Majuri Titov sanoi ettei hän tuntenut minkäänlaista pahoinvointia lähes 450,000 mailin matkallaan, jonka kuluessa hän kiersi maapallon 17 kertaa ja joka kesti 25 tuntia ja 18 minuuttia.

Hän sanoi myös, että avaruuslaiva Vostok II toimi moitteettomasti ja on vielä "käyttökunnossa — valmis toiselle lennolle."

Majuri Titov sanoi, että matkallaan hän kuuli maapallolta lähetettyjä radiotiedotuksia, joissa kerrottiin hänen matkansa vaiheista.

NLn avaruustutkimusyritys oli 13sta; USAlla 45 satelliittia

Washington. — Viimeisimmät tilastot osoittavat, että Neuvostoliiton miehitetty avaruuslaiva Vostok II oli järjestyksessä 13:sta onnistunut neuvostoliittolainen avaruustutkimusyritys, verrattuna 45:een miehittämättömään yhdysvaltalaiseen satelliittiin.

Kaksi Neuvostoliiton maapalloa kiertämään lähettämää satelliittia ja kaksi, jotka lähetettiin kiertämään aurinkoa, on edelleenkin kiertoradoillaan.

Yhdysvaltain 45:stä satelliitista 28 on edelleenkin kiertoradoillaan maapallon ympäri. Toiset ovat joutuneet takaisin maapallon ilmapiiriin ja palaneet.

Viimeisimmät onnistuneet yhdysvaltalaiset yritykset ovat ilmastosuhteita tutkimaan lähetetty Tiros III ja sotilastiedustelutarkoituksessa matkaan lähetetty Midas III. Nämä lähetettiin matkoilleen heinäkuun 12 päivänä.

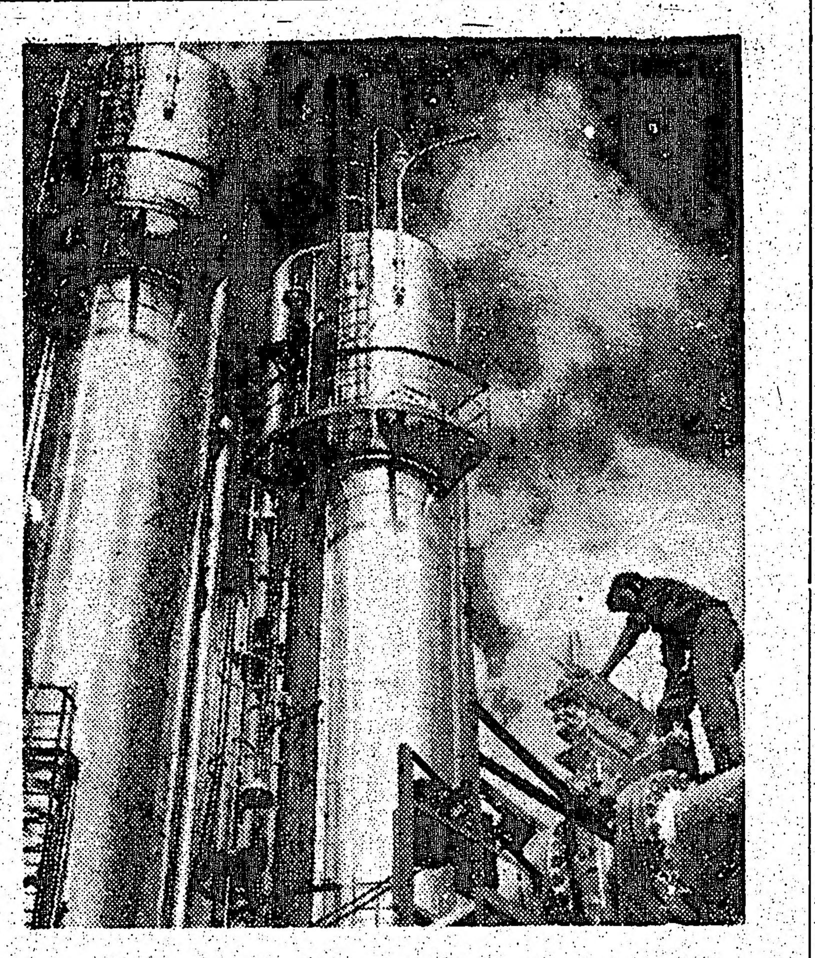

Luonnonkaasulaitos, jonka omistaa yhteisesti 27 yhtiötä, on avattu lähellä Rimbeytä, 90 mailia Edmontonista. Se on suurin laatuaan Länsi-Canadassa ja on tullut maksamaan $12,5 milj.

Toronton ja Hamiltonin satamatyöläisille neuvottelut ensi viikolla

Toronto. — Liittohallituksen työministeriö sekaantuu ensi viikolla Hamiltonin ja Toronton satamatyöläisten lakkoon kun ministeriön pääneuvottelija Ontariossa Frank Ainsborough kehoittaa molempia osapuolia jatkamaan neuvotteluja riidan sopimiseksi.

Mr Ainsborough keskusteli satamatyöläisten union edustajien kanssa parin tunnin ajan viime tiistaina. Silloin hän ei voinut vielä ilmoittaa mistään varamasta päivämäärästä neuvottelujen alkamiseksi.

Samanaikaisesti Hamiltonissa, jossa International Longshoremen's Associationin paikallisosasto 1879n jäsenet palasivat töihin tiistaina, he jättivät jälleen työnsä kun työnantaja vaati heitä käsittelemään lakkolaisten pannaan julistamaa rahtia.

Hamiltonin paikallisosasto allekirjoitti uuden työehtosopimuksen ennen lakon alkamista ja kunnioitti lakkolaisten piket'ilinjoja. Kun pikettilinjat poistettiin sen jälkeen kun oli annettu estetuomio niitä vastaan, paikallisosaston jäsenet kieltäytyivät käsittelemästä rahtia, jota he epäilivät sellaiseksi, joka voitaisiin kuljettaa johonkin toiseen satamaan kuljetettavaksi sieltä edelleen laivalla päämäärään ja niin he äänestivät 22 äänellä 10 vastaan lakkoon ryhtymisen puolesta.

Satamatyöläisten asiaa käsiteltiin sovittelulautakunnassa aikaisemmin ja viime toukokuussa annettiin lautakunnan enemmistön päätös ehdotuksesta uudeksi työehtosopimukseksi, mutta se ei tyydyttänyt satamatyöläisiä.

Liittovaltion välittäjä Ainsborough sanoi, että vaikka hän ei ole sen enempää pessimistinen kuin optimistinenkään, niin hän on päättänyt tehdä kaikkensa saadakseen molemmat osapuolet neuvottelupöydän ääreen. Hän sanoi olevansa tyytyväinen neuvotteluun työläisten edustajien kanssa ja varma siitä, että jos molemmat osapuolet saadaan neuvotteluun, siitä tulee olemaan jonkinlaisia tuloksia.

Smallwoodin 'unio' lopettaa toiminnan Newfoundlandissa

Grand Falls, Nfld. — Nk. itsenäinen metsätyöläisten unio, jonka pääministeri Smallwoodin hallitus ja metsäparoonit perustivat Newfoundlandissa v. 1959 pitkän ja katkeran lakkotaistelun aikana, on sen johtomies v.t. presidentti Lloyd Goudie uutietiedon mukaan sanonut että tämä työnantajain unio on nyt valmis luopumaan ja jäämään syrjään jos United Brotherhood of Carpenters and Joiners of America (CLC) onnistuu saamaan työehtosopimuksen kahden paperiyhtiön kanssa. International Woodworkers of America (CLC), joka oli järjestänyt Newfoundlandin metsäteollisuuden ja jonka pääministeri Smallwoodin hallitus lakkautti v. 1959 lakonaikana työnantajain vaatimuksesta, on lähettänyt vaatimuksen CLC:n johdolle, että tämä Carpenters-unio on erotettava CLC:stä, koska se harjoittaa reittauksia.

VIIME TIEDOT

Prince Albert, Sask. — Pääministeri John Diefenbaker lähetti eilen Neuvostoliiton pääministeri Nikita Hrushtshevville onnittelusähkeen neuvostoliittolaisen majuri Titovin avaruuslennon johdosta. Sähkeessä sanottiin: "Canadan hallituksen ja kansan sekä itseni puolesta haluan onnitella teitä herra puheenjohtaja ja Neuvostoliiton kansaa majuri Gherman Titovin saavuttaman suuren tieteellisen saavutuksen johdosta."

Ottawa. — Canadan valtiopankin taholta on ryhdytty toimenpiteeseen, jolla toivotaan estettävän uusiintumasta sellaiset riidat kuin syntyi pankin kuvernööri Coynen eläkkeen korottamisesta $13,000:lla. Finanssiministeri Fleming ilmoitti eilen, että on peruutettu se osa eläkelaista, jonka perusteella Coynen eläke korotettiin $12,000:sta $25,000:iin. ....

Havanna. — Eräs yhdysvaltalainen pakoitti aseella uhaten eilen Pan American-yhtiön matkustajalentokoneen ohjaajan suuntaamaan matkansa Mexico Citystä Kuubaan ja laskeutumaan Havannaan. Kuuban hallitus kuitenkin vapautti koneen jossa oli 81 matkustajaa ja miehistöön kuuluvaa henkilöä ja pidätti syyllisen. Lentokone saapui tänne kello 3 iltapäivällä ja oli valmis lähtemään kello 6.30.

Stavanger, Norja. — Eräs brittiläinen matkustajalentokone, jolla kuljetettiin 34 lontoolaista koululaista lomamatkalle, syöksyi maahan erään järven rantaan lähellä Stavangeria eilen illalla. Lentokoneen löytäneen helikopterin ohjaaja sanoi, että koneen raunioissa oli palon merkkejä, mutta ei voinut olla varma jos lentokone oli syttynyt tuleen ennen maahan syöksymistä tai sen jälkeen.

Edmonton. — Kalastusyhtiö McGuiness Products ilmoitti täällä eilen, että sen kalastajat olivat saaneet verkolla Athabaska-järvestä 102 paunan painoisen järvilohen, mikä todennäköisesti on suurin mitä Pohjois-Amerikassa on koskaan saatu.

USA lyö ennakkoon mynttiä kuumatkasta

Ilmoittaa suorittavansa sen ennen N-liittoa

Washington. — Yhdysvallat yrittää toimittaa kolme avaruusmiestä Kuuhun jo vuoden 1966 lopussa tai seuraavan vuoden alussa, ilmoittaa maan avaruushallitus NASA. Aikaisemmin oli arvioitu, että ensimmäinen miehitetty kuuraketti voitaisiin lähettää aikaisintaan noin vuonna 1969 tai 1970. Nyt otetaan käyttöön osittain uusi menetelmä, jonka avulla kuulento voidaan tehdä kolmisen vuotta aikaisemmin.

NASA esitti samalla uuden aikataulun Kuun valloittamiseksi:

Vuonna 1964 lähetetään kolme avaruusmiestä Apollo-avaruuskapselissa kiertämään maapalloa. Vuotta myöhemmin kolme miestä kiertää samanlaisessa kapselissa Kuun palatakseen takaisin maapallolle. Lopuksi vuoden 1966 loppuvaiheissa lähetetään Apollo-kapseli mukanaan kolme miestä laskeutumaan Kuun pinnalle.

Aavaruushallitus ilmoitti lisäksi tutkittavan parhaita kuuraketin lähetyspaikkoja. Joulusaarta pidetään tähän tarkoitukseen soveliaana. Muina lähetyspaikkoina tulevat kysymykseen Havaiji, Broynsville Texasissa, White Sands Uudessa Meksikossa sekä jo toiminnassa olevat Cape Canaveralin ja Vanderbergin rakettitukikohdat Floridassa ja Californiassa.

NASA on antanut 1,200 yritykselle selvityksen teknillisistä yksityiskohdista, jotka liittyvät Apollo-ohjelman toteuttamiseen.

Avaruushallituksen virallinen tiedonanto Kuuhun suunnitellusta matkasta jo näin aikaisessa vaiheessa osoittaa Yhdysvaltojen tekevän kaiken voitavan ennättääkseen Kuuhun ennen Neuvostoliittoa. Viimeksi mainitun maan on arvioitu lähettävän miehitetyn avaruusaluksen Kuuhun jolloinkin vuonna 1967.

Kennedyn suunnitelma yhteistoiminnasta E-Amerikan maiden kanssa pahasti vastatuulessa

Punta del Este, Uruguay. — Huolimatta Yhdysvaltain yrityksistä saada suunnitelmansa Amerikan maiden "edistysallianssista" hyväksytyksi Amerikan maiden talousenuvoston konferensissa (IAECC) sitä vastaan esitettiin jokseenkin arvostelevia mielipiteitä tiistaina.

Lyhysti selostettuna, Yhdysvallat on kosinut Etelä- ja Keski-Amerikan maita saadakseen ne puolelleen sellaisen ohjelman taakse, jonka mukaisesti Yhdysvallat säilyttäisi etunsa näissä maissa.

Ensimmäinen esittämän arvostelevia sanoja Yhdysvaltain presidentti Kennedyn esittämän suunnitelman johdosta oli Kuuban teollisuusministeri Ernesto Guevara.

Heti kaksi tuntia kestäneen Guevaran puheen jälkeen eräs yleisön joukossa ollut mies nuosi seisomaan ja huusi "salamurhaaja" Guevaralle.

Turvallisuuspoliisit ottivat miehen kiinni ja saattoivat kokoussalin ulkopuolelle, jossa tämä yritti käyttää väkivaltaa mielipiteensä ilmaisemiseksi. Hänen todettiin olleen Kuuban vastavallankumouksellisen rintaman jäsenen.

Guerava sanoi puheessaan, että kaikki konferensissa esitetyt Yhdysvaltain "avuntoimintapiteet" oli tähdätty Kuubaa vastaan, sillä Kuuba oli uskaltanut uhmata "voittamatonta" hirmua (Yhdysvaltoja) ja järjestäytynyt sitä vastaan.

Hän sanoi, että hänen maansa on aina valmis neuvottelemaan mistä tahansa asiasta Yhdysvaltain kanssa, mutta ainoastaan tasavertaisena ja vapaana painostuksesta.

Guevara sanoi, että vastavallankumoukselliset ryhmät olivat suunnitelleet Fidel Castron salamurhaamista heinäkuun 26 päivän vallankumousjuhlan aikana. Suunnitelmiin sisältyi yritys pommittaa puhujalava, jolta Castro seurasi juhlakulkuetta, sanoi Guevara.

"Tästä syystä emme voi tulla tänne keskustelemaan teknillisistä ongelmista", sanoi hän.

Useammat muut latinalaisen Amerikan maiden edustajat myös arvostelivat Yhdysvaltain aikeita ja vaativat parempia selostuksia niistä.

Näiden joukossa oli Bolivian edustaja Alfonso G. Reyes, joka kysyi josko presidentti Kennedy todella tarkoitti mitä hän sanoi tai oliko hänen suunnitelmansa vain osa kylmästä sodasta.

Samoin Ecuadorin edustaja Jaime Nebot Velasco arvosteli Kennedyn suunnitelmaa siitä syystä, että sillä ei voida ratkaista latinalaisen Amerikan vientiongelmaa.

Puheessaan Guevara vakuutti, että Kuuba tulee antamaan kannatuksensa Panamalle, jonka alueesta osa on Yhdysvaltain hallussa ja myös Argentinalle, jonka Falklandin saaret ovat Britannian käsissä.

Metsäpalo uhkaa 3 kylää Newfoundlandissa

St. John's. — Kolmen Bonavistan lahdella sijaitsevan kylän asukkaat pakenivat tiistaina helikoptereilla ja laivoilla metsäpalonsammuttajien yrittäessä jokseenkin epätoivoisesti taistella yli kaksi kuukautta riehunutta metsäpaloa vastaan.

Sairaat kuljetettiin Canadan ilmavoimien helikoptereilla 30 mailin päässä sijaitsevaan Ganderiin ja naiset ja lapset Musgrave Harbourista, Doating Covesta ja Ragged Harbourista kuljetettiin rannikkolaivoilla Nonia ja Acadian turvaan koillisrannikolla sijaitsevalle Fogo-saarelle. Mainituissa kylissä on tavanomaisesti asukkaita yhteisesti noin 2,000.

Ruotsista avaruusvaltio tänään

Tukholma. — Ensimmäinen ruotsalainen avaruusraketti lähetetään, jos olosuhteet sallivat, korkeauksiin Vidselin koekentältä Jokksokkista tänään, kertoo Svenska Dagbladet. Raketista käytetään nimitystä "Synolen Arcas".

Raketti, joka on suunnilleen miehenkorkuinen, on ensimmäinen siitä viiden raketin sarjasta, jonka Ruotsin avaruustutkimuskomitea on saanut lahjaksi Yhdysvaltojen avaruushallinnolta. Raketti voi saavuttaa 80—100 kmn korkeuden ja palvella kahta päätarkoitusta. Sen avulla voivat ruotsalaiset asiantuntijat perehtyä entistä tarkemmin rakettitekniikkaan ja lisäksi se voi kehittää keinotekoisen pilven, jonka liikkumisen perusteella on mahdollista tehdä huomioita tuulen suunnasta ja voimakkuudesta suurissa korkeuksissa.

Kuolema seurasi ampiaisen pistosta

Peterborough. — 35 vuoden ikäinen peterboroughlainen Frank Fisher kuoli kesähuvilallaan lähellä Bancroftia viime lauantaina 20 minuuttia sen jälkeen kun ampiainen oli pistänyt häntä.

Mr. Fisher kertoi vaimolleen, että hän oli saanut pahanlaisen pistoksen, mutta ettei hän kuitenkaan ollut huolissaan sen johdosta.

Muutamia minuutteja sen jälkeen hän oli valittanut olevansa pahoinvoipa ja asettui levolle. Hetkisen kuluttua hän halvaantui ja menetti tajuntansa.

Hänelle annettiin tekohengitystä kolmen tunnin ajan, mutta kuitenkin ilman tulosta.

Bancroftilainen lääkäri tri S. S. Lumb sanoi, että onnettomuuden uhri oli saanut myryktyksen ampiaisen pistoksesta ja että siten saatu myrkky oli levinnyt hänen aivoihinsa ja aiheuttanut halvaantumisen sekä sitä seuranneen kuoleman.

Tri Robert A. Soble tuomittiin elinkautiseen vankeuteen

New York. — Tri Robert A. Soble tuomittiin täällä tiistaina elinkautiseen vankeuteen syytettynä vakoilusta Neuvostoliiton hyväksi.

Tuomari William B. Herlandsin julistaessa tuomion 61-vuotias syytetty luhistui kahden poliisin rientäessä häntä tukemaan. Soble sairastaa verisyöpää eikä hänen odoteta elävän enää kuin korkeintaan vuoden.

Tuomari langetti 10 vuoden tuomion salaliittoutumisesta kansallisten salaisuuksien varastamisesta ja elinkautisen tuomion näiden tietojen saattamisesta Neuvostoliiton käsiin.

Yhdysvaltain lain mukaan elinkautisen tuomion saaneet henkilöt voidaan päästää ehdonalaiseen vapauteen palveltuaan 15 vuotta vankeudessa.

Tel Aviv. — Hollanti on tehnyt Israelille 100 000 israelilaista tyyppiä "Uzi" olevan konepistoolin tilauksen.

Tämän tyyppisiä konepistooleita on ostettu äskettäin muihin NATO-maihin, mm. Länsi-Saksaan.

Yhdysvaltalaiset tunnustavat olevansa jälessä

Washington. — Yhdysvaltain avaruushallituksen miehitetyn lentosuunnitelman johtaja George M. Low on ilmoittanut, että tulee kulumaan vielä "jonkun aikaa" ennenkuin Yhdysvallat voi toivoa toistavansa Neuvostoliiton viimeisimmän avaruussaavutuksen. Ja, lisäsi hän, ei ole olemassa mitään keinoa ohjelman toteuttamisen nopeistuttamiseksi.

Low kieltäytyi ennustamasta josko Yhdysvallat saavuttaisi Neuvostoliiton vähemmässä kuin vuodessa, enemmässä kuin vuodessa tai tultaisiko siihen tarvitsemaan huomattavasti enemmän aikaa.

Avaruushallituksen taholta sanottiin, että yhdysvaltalaiset avaruustiedemiehet ovat jo kauan sitten odottaneet, jotta Neuvostoliitto lähettää avaruusmatkustajan verrattain pitemmälle matkalle ja että "minä en usko, jotta se tulisi vaikuttamaan meidän ohjelmaamme (sen toteuttamistahtiin)."

Yhdysvaltain YKn lähettiläs Adlai Stevenson sanoi, että hän ja presidentti Kennedy näkevät Neuvostoliiton onnistuneessa yrityksessä saada toinen mies kiertämään maapalloa avaruudessa syyn miksi olisi aikaansaatava avaruuden valvonta.

Stevenson sanoi, että se korostaa avaruuden kontrolloimisen tarpeellisuutta estääkseen aseistautumiskilpailun laajentumasta sille alalle.

'Neuvostoliiton tieteellinen panos avaruuden valloittamisessa vaatii meiltä kunnioittamista", sanoi Stevenson.

USAn valtiosihteeri uhkaa edelleen sodalla Berliini-kriisin nojalla

Pariisi. — Yhdysvallat on vaatinut kaikkia eurooppalaisia liittolaisiaan lisäämään viipymättä aseistustaan länsimaiden aikaansaaman ja yhä kärjistyvän Berliinin kriisin johdosta.

Yhdysvaltain valtiosihteeri Dean Rusk esiintyi tiistaina 15-jäsenisen NATOn pysyväisen neuvoston edessä antaakseen raportin viime viikonvaihteessa pidetystä neljän suuren länsivallan ulkoministerin neuvottelusta.

Diplomaattisista piireistä saaduissa tiedoissa kerrotaan, että Yhdysvallat vaatii kaikkia NATO-maita yhtymään Yhdysvaltoihin, Britanniaan, Ranskaan ja Länsi-Saksaan näiden maiden aseistuksen kohottamiseksi mahdollisimman suureksi ennenkuin länsimaat ovat pakoitettuja aloittamaan neuvottelut Neuvostoliiton kanssa, joista neuvotteluista länsimaat ehkä kieltäytyvät ennenkuin on pidetty Länsi-Saksan vaalit syyskuun 17 päivänä.

NATO-neuvoston kokous kuvattiin kirjeenvaihtajien toimesta "suljettuna" eikä siitä kirjoitettu edes mitään virallista pöytäkirjaa.

Ennenkuin Rusk antoi raporttinsa kirjeenvaihtajat ennustivat, että valtiosihteeri tulee ilmoittamaan NATO-neuvostolle, jotta on olemassa "enemmän kuin teoreettinen mahdollisuus" jotta tullaan käymään sotaa Berliinistä.

Ruskin raportissa uskotaan esitetyn kaksi kohtaa:

Että Yhdysvallat, Britannia, Ranska ja Länsi-Saksa ovat suostuneet lisäämään tavanomaista aseistustaan Länsi-Euroopassa seuraavan kahden kuukauden kuluessa.

Että länsimaiden neljä suurta on valmis käyttämään hyväkseen taloudellisia pakotteita sosialistisia maita vastaan siellä, missä "ne kovemmin koskevat" jos Berliinin kriisi yhä pahenee.

Kuiva sää lisää metsäpalovaaraa

Port Arthur. — Viime päivien aikana muutamia päiviä vallinnut vähän kosteampi sää on muuttunut jälleen kuivaksi ja niinollen Lounais-Ontariossa on syttynyt jälleen enemmän metsäpaloja kuin palonsammuttajat ehtivät sammuttaa.

Ontarion maa- ja metsäministeriön taholta ilmoitettiin eilen että alueella oli neljän sitä edellisen päivän kuluessa syttynyt 32 uutta metsäpaloa, joka samalla on sama luku kuin oli palamassa eilen. Saman neljän päivän kuluessa oli sammutettu 22 paloa.

Seitsemän näistä uusista paloista riehui Kenoran alueella, 125 mailia itään Winnipegistä. Alueella palaa nyt 9 metsäpaloa. Sioux Lookoutin alueella riehui silloin 16 paloa ja Fort Francisin alueella kolme.

Samanaikaisesti metsäpalovaara lisääntyi huomattavasti Manitobassa.

Voimakkaat tuulet puhalsivat ilmiliekkeihin lähellä Cowania miltei sammutetun metsäpalon, joka riehui pois kontrollista useiden päivien ajan viime kesäkuussa. Cowan sijaitsee 288 mailia luoteiseen Winnipegistä.

Maakunnassa riehui silloin 49 metsäpaloa, joista 6 poissa kontrollista.

Syytetään $500,000 kavalluksesta

Quebec City. — Quebecin väkijuomakontrollin poliisipäällikköä Rosario Lemirea syytetään puolen miljoonan dollarin kavalluksesta. Petoksen sanotaan tapahtuneen viimeisen 7 vuoden aikana milloin hän oli kontrollitoiminnan johtajana Union Nationale hallituksen kautena. Hänen kanssaan syytetään myös Dell-Ray Laforest-nimistä henkilöä osallistumisesta tähän petokseen. Laforest on Lemiren vävy ja oli ollut virkaatekevänä silloin poliisitoimistossa kun petos tapahtui.

Miesten juttua tutkii tuomari Achille Pettigrew.

VAPAUS

(LIBERTY) — Independent Labor Organ of Finnish Canadians. Established Nov. 6, 1917. Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa. Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Company Ltd., at 100-102 Elm St. W., Sudbury, Ont., Canada.

Telephones: Bus. Office OS. 4-4264; Editorial Office OS. 4-4265. Manager E. Suksi. Editor W. Eklund. Mailing address: Box 69, Sudbury, Ontario.

Advertising rates upon application. Translation free of charge.

TILAUSHINNAT:

Canadassa:	1 vk. 8.00	6 kk. 4.25	3 kk. 2.50
Yhdysvalloissa:	1 vk. 9.00	6 kk. 4.80	
Suomessa:	1 vk. 9.50	6 kk. 5.25	

Saksan kysymys olisi ratkaistava

Suurta huomiota kautta maailman ovat herättäneet neuvostohallituksen viime viikolla Yhdysvalloille, Britannialle ja Ranskalle jättämä nootti ja Neuvostoliiton pääministerin Nikita Hrushtshevin viikon vaihteessa pitämä radiopuhe. Kysymyksessä oleva nootti jätettiin länsivalloille siitä syystä, että länsivallat ovat pyrkineet saattamaan ihmiset siihen käsitykseen jotta Neuvostoliitto pyrkiessään saamaan aikaan rauhansopimuksen Saksan kanssa uhkaa rauhaa. Tämän johdosta jätettiin viime perjantaina annettu nootti aikaisemmin mainituille länsivalloille ja siinä sanotaan, että Neuvostoliitto ei uhka ketään.

Neuvostoliitto ilmaisee, että sen tarkoituksena on tehdä loppu siitä epänormaalista tilasta, että 16 vuoden kuluttua sodan päättymisestä ei ole vieläkään solmittu rauhansopimusta Saksan kanssa.

Kullekin vallalle jätetyt nootit ovat pääasiassa samanlaiset ja erikoisesti torjutaan USA:n väitteet, ettei Länsi-Saksan taholta uhkaava sodan vaara olisi niin suuri kuin Neuvostoliitto on esittänyt.

Nootissa osoitetaan, että Länsi-Saksan armeija on jo nyt suurin NATO:n eurooppalaisjäsenien armeijoista ja sen edellä on vain itse Yhdysvaltain armeija. Sitä paitsi Länsi-Saksan hallitus edustaa kaikkein itsepäisimmin voimapolitiikan ja kylmän sodan politiikan kannattajia, sanotaan noottissa. Olisi helppo kuvitella minkälaista kieltä länsisaksalaiset militaristit käyttäisivät, jos heidän käsissään olisi ydinaseita, jota länsivallat näyttävät olevankin valmiita toimittamaan. Niinikään neuvostohallitus muistuttaa siitä, että NATOn myötävaikutuksella on Länsi-Saksa saanut sotilastukikohtia laajalti Länsi-Euroopassa. Niitä ei ollut edes Hitlerillä silloin kun hän valmisteli toista maailmansotaa.

On hyvä pitää mielessä se, että Neuvostoliitto esitti rauhansopimusta molemmille saksalaisille valtioille tammikuun puolivälillä 1959. Silloin Neuvostoliitto korosti, että on korkea aika solmia rauhansopimus sillä olihan silloin kulunut 14 vuotta maailmansodan päättymisestä. Tämän jälkeen on neuvostohallitus jatkuvasti vaatinut samaa. Se pitää tätä elintärkeänä rauhalle ja sitä on jatkuvasti korostettu. Nyt neuvostohallitus vain toistaa, että se tulee solmimaan erillisrauhan Saksan demokraattisen tasavallan kanssa, mikäli länsivallat eivät suostu yhteiseen rauhansopimukseen, sekä että kysymys Länsi-Berliinin vapaakaupungin asemasta tullaan ratkaisemaan. Se on huomautettu, että se ei mielellään tee erillisrauhaa, vaan näkisi mieluimmin kaikki Hitlerin vastaisen liittoutuman osanottajat siinä mukana.

Nootissaan USA:n hallitukselle neuvostohallitus ilmoittaa jälleen, että se on valmis aloittamaan neuvottelut, joiden tarkoituksena olisi rauhansopimuksen solmiminen Saksan kanssa.

"Valitettavasti USA:n nootti herättää epäilyä siinä suhteessa, onko USA:n hallituksella pyrkimyksiä tällaisiin neuvotteluihin", sanotaan Neuvostoliiton nootissa.

Neuvostohallitus toteaa, että USA:n hallitus noottissaan heinäkuun 17. päivältä "rajoittui selostamaan USA:n aikaisempaa kantaa, joka on erittäin kaukana todellisesta huolenpidosta mm. Euroopan rauhan suhteen".

USA:n nootti osoittaa, että USA:n hallitus nähtävästi pitää parempana edelleenkin lykätä Saksan kysymyksen ratkaisu epämääräiseen tulevaisuuteen.

"Neuvostoliiton hallitus on sitä mieltä, että muodostunessa olosuhteissa on paras ratkaisu rauhansopimuksen solmiminen, johon osallistuisivat kaikki Saksaa vastaan sotaa käyneet valtiot yhdeltä puolen ja molemmat Saksan valtiot toiselta puolen."

"Neuvostoliiton hallitus muistuttaa, että se pitää mahdollisena myös sellaista kysymyksen ratkaisua, että solmittaisiin kaksi rauhansopimusta, yksi Saksan demokraattisen tasavallan ja toinen Saksan liittotasavallan kanssa, jolloin molempien sopimusten tärkeimmät määräykset ovat samanlaiset."

"Jos länsivallat ja Saksan liittotasavallan hallitus, kuten ne jatkuvasti julistavat, kieltäytyvät allekirjoittamasta rauhansopimusta Saksan kanssa, niin tällöin sopimus joudutaan allekirjoittamaan ilman niitä. Tässä tapauksessa sopimus solmitaan toisaalta Saksan demokraattisen tasavallan kanssa, joka on jo ilmoittanut suostuvansa siihen, että toisaalta niiden valtioiden kanssa, jotka että haluavat ja jotka osallistuivat sotaan Hitlerin Saksaa vastaan."

Neuvostoliiton hallituksen noottissa korostetaan, että Neuvostoliitto ja muiden rauhanomaisten valtioiden kantaan, jotka ovat ehdottomasti päättäneet lopettaa sietämättömät viivyttelyt Saksan rauhansopimuksen solmimisessa, ei voi vaikuttaa USA:n noottiin sisältynyt väite, että rauhansopimuksella Saksan demokraattisen tasavallan kanssa muka "ei olisi minkäänlaista voimaa kansainvälisen oikeuden kannalta".

USA:n hallitus "ei voi estää rauhansopimuksen solmimista Saksan demokraattisen tasavallan kanssa. Tällainen sopimus tullaan solmimaan, elleivät USA ja muut länsivallat lakkaa vastustamasta rauhansopimuskysymyksen ratkaisua keskinäisen sopimuksen pohjalla". Neuvostohallitus ilmoittaa, että "se ryhtyy rauhansopimuksen solmimiseen ilman länsivaltojen osanottoa haluttomasti".

Viime viikon vaihteessa Neuvostoliiton pääministeri Nikita Hrushtshev arvosteli sitä kun Yhdysvaltain presidentti on yrittänyt antaa väärän tulkinnan Neuvostoliiton pyrkimyksistä saada aikaan rauhansopimus Saksan kanssa. Hän huomautti ettei Neuvostoliitto rauhansopimus ole mikään haaste. Hän vakuutti, ettei Neuvostoliitto aikomukaan ole millään tavalla loukata länsivaltain laillisia etuja.

"Kulkukielto Berliiniin ja Länsi-Berliinin saarto eivät ole ensinkään kysymyksessä", sanoi Neuvostoliiton pääministeri.

"Istuutukaamme rehellisesti neuvottelupöydän ympärille; älkäämme lietsoko sotamielialaa. Puhdistakaamme ilmapiiri ja nojatkaamme järkeen eikä ydinaseisiin."

Hrushtshev huomautti, että presidentti Kennedyn puhe viime kuussa Berliinin kysymyksestä ei koskettanut ensinkään Neuvostoliiton Saksan rauhansopimusehdotuksen ydinkohtaa kun hän sanoi, että Neuvostoliiton tarkoituksena "ei ole hävittää viime sotaa vaan alkaa uusi". Kennedy syytti Neuvostoliiton ehdotusta uhkaukseksi, jota se ei ensinkään ollut.

Neuvostoliiton pääministeri huomautti, että idän ja lännen sotavoimat ovat melkein samanlaiset ja jos sota syttyy, niin "sellaisella yhteentörmäyksellä olisi mitä vakavimmat seuraukset".

Hän sanoi, että kolmannen maailmansodan uhka on olemassa, mutta rauhansopimuksella kahden Saksan kanssa se voitaisiin estää ja jatkoi:

"Me emme voi seisoa joutilaina. Vain kaikkien ihmisten ponnistuksilla hyökkääjä voidaan panna pakkopaitaan ja pelastaa ihmiskunta kolmannelta maailmansodalta. Kaikkien ihmisten ja hallituksien pyrkimykset johtavat rauhallisen rinnakkaiselon suuren periaatteen toteuttamiseen."

On todettava, että viimeaikoina länsivalloissa on vaikutusvaltaiselta taholta ilmaistu käsityksiä, että Saksan rauhansopimuksesta on neuvoteltava. Vieläpä sellainen vanhoillinen lehti kuin Globe and Mail viime tiistaisessa toimituskirjoituksessaan ilmaisee sellaisen käsityksen, että koska Neuvostoliitto on vakuuttanut, että jos se allekirjoittaa Itä-Saksan kanssa rauhansopimuksen ja takaa, kuten pääministeri Hrushtshev on vakuuttanut, kulkuoikeuden Berliiniin, niin länsivallat ovat valmiit harkitsemaan neuvotteluja ja lehti jatkaa lopuksi: "Suurempi kysymys Saksan yhdistämisestä on erillinen ongelma jota ei voida nyt ratkaista, mutta sen ei saisi olla esteenä harkita vakavasti mitä hyvänsä Neuvostoliiton ehdotusta asioiden selvittämiseksi koska Berliinin tulevaisuus näyttää taatulta."

On aivan selvää, että Saksan kysymys on tällä hetkellä kaikkein vakavin ongelma rauhan ylläpitämiselle. Tilanne ei voi tällä tavalla kauan jatkua ja on hyvin ymmärrettävää, että Neuvostoliitto vaatii tässä asiassa ratkaisua rauhan säilyttämisen takia. Siksi olisikin toivottavaa, että suurvallat pääsisivät tässä asiassa neuvotteluratkaisuun ja että ihmiskunta säilyisi ydinsodan tuholta.

SYNTYMÄ-PÄIVIÄ

Arvo Skytte, Whonock, B. C., täytti 75 vuotta elokuun 7 pnä.

Ilmi Syrjä, Port Arthur, täyttää 70 vuotta elokuun 16 pnä.

Oskari Kainulainen, Port Arthur R. R. 3, täyttää 74 vuotta elokuun 14 pnä.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

Yöllinen puhelinsoitto Kennedylle

Washington. — Presidentti Kennedyn yöpöydällä Valkoisessa talossa oleva puhelin soi muutama yö sitten yhtämittaisesti. Kun presidentti lopulta heräsi ja vastasi, niin hän kuuli miehen äänen kysyvän: Onko eläinlääketieteellinen laitos?

Presidentti, jonka puhelinnumero on erittäin salainen, hämmästyi hieman, mutta unisena hän tyytyi vain vastaamaan "ei".

Mutta eikö se ole numero 5-6855, jatkoi kyselijä.

Ei, tämä on Valkoinen talo.

Onko Stevenson?

Ei, täällä on presidentti, vastasi Kennedy, pani kuulokkeen paikoilleen ja jatkoi nukkumista.

Postilaitos ei pysty selittämään, miten soitto oli tullut Valkoiseen taloon.

Tshombea koulitaan diplomaatiksi

Elizabethville. — USA on ryhtynyt diplomaattiseen toimintaan saadakseen Katangan presidentin Tshombeen suhtautumaan joustavammin muuhun Kongoon ja niin pian kuin mahdollista neuvottelemaan Kongon uuden keskushallituksen kanssa, ilmoitettiin tavallisesti luotettavasta lähteestä Elizabethvillestä.

Vastapalveluksena näistä myönnytyksistä USA takaisi Tshombelle huomattavan avustuksen ja taloudellisen tuen.

Tämä USA:n päätös tehtiin vain vähän sen jälkeen kun Katangan sisäministeri Munongo oli antanut selvästi neuvostoliittolaisystävällisen lausunnon.

Elää Hiroshimassa

Ihmiset on kyllästetty kauhukertomuksilla sitä pöyristyttävimmillä, koska ne ovat tosia. Eichmann-oikeudenkäynti vasta toi juutalaisten joukkomurhat miljoonien ihmisten tietoisuuteen, ihmisten, jotka siihen saakka olivat paenneet tosiasioita, kieltäytyneet näkemästä niitä.

Myös atomisodan uhkan tietoamista monet pakenevat. Kuviteltu tosiasiain ulkopuolella pysytteleminen ja vastuusta kieltäytyminen on tehnyt monet hirmutyöt mahdollisiksi. Vaikeneminenkin voi olla osasyyllisyyttä. Tähän toteamukseen perustuu atomiaseiden vastaisen liikkeen leviäminen.

Atomiaseiden ihmiskuntaa järkyttävää ongelmaa on kirjailija Robert Jungk käsitellyt myös suomennetussa kirjassaan "Tuhansia aurinkoja kirkkaampi". Hänen seuraavan kirjansa nimi on "Elää Hiroshimassa" (Robert Jungk: Vivre à Hiroshima, Pariisi -60). Se on tulos Japanin matkalta, käynniltä Hiroshimassa. Miten atomipommitus on vaikuttanut tämän kovia kokeneen kaupungin nykyisten asukkaiden elämään ja ajatuksiin, kysyi kirjailija. Muutamista ihmiskohtaloista lähtien hän pyrki tunkeutumaan syvemmälle, keräämään kokonaisuutta.

Kerronta tuntuu aluksi hapuilevalta. Mitä syvemmälle kirjaan joutuu, sitä paremmin ymmärtää tämän harhailun. Atomipommin kauhut eivät siedä pelkkää tilastollista valoa — ihmismieli kieltäytyy niitä tajuamasta. Hiroshimasta tulee Jungkin kirjassa miniatyyri, yhteiskunta pelkistettynä joskus irvokkuuteen asti. Japanilaisia piirteitä vastaan vain korostuu yhteiskunnallisten ongelmien samanlaisuus kapitalistisessa maailmassa. Atomipommin uhrien haudoilla on käynnissä kaupallisuuden groteski tanssi. Ihmiset haluavat unohtaa, pyyhkäistä pois mieleen erottamattomasti takertuneet kauhut alkoholilla, uhkapelillä, huvituksilla, rikoksilla. Hämmentävästä kaaoksesta ensin hajanaiset yksilöt, sitten yhä laajemmat joukot kohottavat järjen äänen, atomipomminvastainen liike lyö valheellisuuden ja vääristelyjen läpi. Työväenliikkeen välttämättömyyden pakosta esiinmurtautuva taistelu taloudellisten ja sosiaalisten oikeuksien puolesta yhtyy rauhanliikkeeseen, ihminen nousee tuhon ja mädännäisyyden voimia vastaan.

UUSIEN SOTIEN KOEKANIINIT

Viiden vuoden ajan sodan päättymisestä lähtien oli Japanissa kiellettyä päästämästä julkisuuteen mitään tosiasioita atomipommin seurauksista. Melkein kaikki viralliset raportit vakuuttivat että Hiroshiman ja Nagasakin pommituksilla ei ole haitallista vaikutusta eloonjääneisiin. Amerikkalaiset miehitysjoukot, päällikköneen kenraali MacArthur, takavarikoivat kaiken pommin tuhoja koskevan aineiston kaunokirjallisuutta myöten. Sellainen kohtalo oli myös syyskuussa 1945, siis kuukausi atomipommin räjähdyksen jälkeen, Nishiei Filmin Hiroshimasta ja Nagasakista ottamalla dokumenttielokuvalla. Kolmetoista filmilaatikkoa hävitettiin, mutta elokuvan tekijät hautasivat salaa yhden filmikopion myöhempiä aikoja varten. Teko olisi paljastuessaan vienyt heidät sotaoikeuteen. Näin säilyneestä filmistä ovat peräisin ainoat myöhemmin julkaistut autenttiset kuvat.

Sensuuri koski myös tieteellisiä julkaisuja. Hiroshiman yliopiston professori Zan Watanabe oli laatinut merkittävän tutkielman säteilysairauden uhreista. Mutta hänen oli pidettävä tutkimuksensa salassa, niin kauan kuin USAn miehitys kesti (vv. 1951—52 saakka). Tieteellisten tosiasioiden salaamisesta oli seurauksena, että säteilysairauksien uhreja ei osattu hoitaa oikealla tavalla, heille saatettiin antaa väärää, jopa vahingollistakin hoitoa.

Amerikkalaiset perustivat kyllä atomiräjähdyksen vaurioita tutkivan instituutin Hiroshimaan. Laitos työskenteli USAn Atomienergiakomission johdolla ja ahkeroi aineiston keräämisessä. Laitoksessa tutkittiin vuosittain tuhansia asukkaita, jotka "pikadonin" aikana (niin nimittävät japanilaiset atomipommitusta) olivat Hiroshimassa. Vihreäkylkiset jeepit kuljettivat potilaat kotoaan kaupungin vanhan hautuumaan paikalle rakennettuun lasia ja nikkeliä kiiltävään instituuttiin. Mutta jeepit toivat potilaat myös takaisin jo samana päivänä, sillä tutkimukseen ei liittynyt minkäänlaista hoitoa. T[illegible]aan huolestuneet japanilaiset eivät saaneet kyselyihinsä vastausta. Instituutti ei tosiaan ollut potilaiden parantamista varten. — "Hiroshima ja Nagasaki ovat Atomikomission laboratorioita", kirjoittivat amerikkalaiset lehdet ylimielisesti. Japanilaiset saivat tuntea palvelevansa koekaniineina USAn sotateollisuutta. Jungk kirjoittaa että tämä USAn Atomienergiakomission tutkimuslaitos vei loputkin siitä myötätunnosta, mitä "länsimaisen demokratian" nimessä amerikkalaiset miehittäjät olisivat voineet näissä kaupungeissa mahdollisesti saada. Kun vaatimukset hoidon järjestämisestä atomipommin uhreille tulivat yhä kiihkeämmiksi, perustivat amerikkalaiset kaksi (!) sairasvuodetta laitokseensa "mielenkiintoisimpia tapauksia" varten.

KAKSI HIROSHIMAA

Salailusta huolimatta atomipommi askarrutti ihmisten mieltä lähellä ja kaukana. Säteilysairauksien olemassaoloa ei tosin aluksi virallisesti tunnustettu, ja vieläpä yksityiseen hyväntekeväisyyteen onnettomien uhrien auttamiseksi suhtauduttiin karsaasti. Kun esimerkiksi kveekari professori Floyd Schmoe pani toimeen keräyksen asuntojen rakentamiseksi Hiroshiman uhreille, hän sai viileän vastaanoton miehitysviranomaisten taholta. — Rakentakaa ennemmin kirjasto, josta tulisi "pysyvä muistomerkki Amerikan jalomielisyydestä", sanottiin hänelle. Kerätyt varat käytettiin lopulta vapaaehtoisella työllä rakennettuun kirjastoon, jonka käyttöön Hiroshiman asukkaita varten amerikkalaiset viranomaiset lahjoittivat englanninkielisiä kirjoja USAn armeijan kirjastoista.

Japanilaisia ei kuitenkaan voitu kieltää muistamasta vainajiaan syvälle juurtuneen perinnäistavan mukaisesti. Atomipommiräjähdyksessä oli Hiroshiman 312,000 asukkaasta jäänyt eloon 136,000 (tällä hetkellä eloonjääneiden luku Hiroshimassa on enää 70,000). Tuhannet olivat tuona kohtalokkaana elokuun 6 päivänä 1945 hävinneet täydellisesti jälkeä jättämättä. Hiroshimassa pystytettiin hautamuistomerkki, jonne omaiset, jos heitä oli jäljellä, toivat kourallisen atomipommin jättämää tomua. Ensimmäisenä vuosipäivänä tuhannet ja taas tuhannet valkoiset lyhdyt, jokaisessa vainajan nimi, kiemurtelivat hiljaisena kulkueena kohti merta. Mutta jo toisena vuosipäivänä 6. 8. 1947 voitti kaupallisuuden häly surujuhlan arvokkuuden. Kaupunkiin odotettiin paljon vieraita, uteliaita turisteja, rikkaita uklomaalaisia. Rakennettiin lukemaattomia myynti ja huvittelupaikkoja, jazzi pauhasi kaikkialla, oli naamiaisia ja ilotulituksia, atomipommimuistoesineitä kaupiteltiin, suurimman pelipaikan nimi oli "Atomisieni". Pääjuhlassa luettiin kenraali MacArthurin tervehdys.

Poliisi ja miehitysviranomaiset olivat ankarasti kieltäneet kaikki mielenosoituskokoukset. Kun tästä huolimatta vuosi vuodelta elokuun 6 päivänä järjestyi atomipomminvastaisia kulkueita, hyökkäsi poliisi niiden kimmppun väkivaltaisella tavalla. V. 1950 mielenosoittajien joukossa oli juuri sairaalasta päässyt, sittemmin säteilytautiin kuollut runoilija Seishiro Tage. Hän kirjoitti Hiroshimapäivästä silloin:

"He hyökkäävät kimppuun
meidän kimppuumme
tuolta
ja täältä
revolveri vyöllä
poliisit hyökkäävät kimppuumme
6 päivänä elokuuta 1950
Kuolleiden Patsaan luona
— — —
Antakaa kyyhkysten lentää
soittakaa rauhan kelloja
Pormestarin rauhansanomat
kaikki
ovat tyhjää, kuin tuuli ne veisi.
Rauhan juhla
kuin ilotulitus
pamahtaa tyhjyyteen."

PIKADONIN UHRIT

Vasta vähitellen alkoi katastrofin koko laajuus selvitä ihmisille. Kun seitsemän vuotta oli kulunut pommituksesta ilmeni joukottain sairastumisia, anemiaa, sisäistä verenvuotoa, yleistä heikkenemistä ja siihen liittyvää pitkäaikaista depressiota. Ensimmäisen vetypommin räjähtäessä Tyynellä Valtamerellä maaliskuussa 1954 ja japanilaisen kalastusaluksen jouduttua radioaktiiviseen tuhkasateeseen ei totuutta enää voitu kiertää. Koko maailma totesi uuden tuhoavan taudin olemassaolon. Säteilysairaita kohtaan tunnettu karsaus muuttui peloksi. Heidän oli vaikeata saada työtä ja asuntoja (pelättiin, vaikka suotta, taudin tarttumista). Avioliittotoimistoihin joiden kautta suuri joukko japanilaisia edelleenkin menee naimisiin, ei hellä ollut asiaa ja heitä itseään vaivasi pelko saada epänormaaleja jälkeläisiä. Jatkuva ahdistus taudin puhkeamisesta tuhoavalle asteelle varjosti koko elämää. Pelko ei ollut aiheeton. Pikadonissa eloonjääneiden Hiroshiman naisten lapsista joka viidennessä oli havaittavissa säteilyvaurioita. Syöpäsairauksiin kuolleiden luku oli Hiroshimassa huomattavasti korkeampi kuin muualla Japanissa. Oli epäilemätöntä, että atomipommituksessa eloonjääneet 70,000 olivat paljon kadottaneet elinvoimaansa ja olivat normaalia alttiimpia kaikille sairauksille.

KAKSI SHOKKIA

Kaksi voimakasta järkytystä vaikutti erityisesti yleisestä turtumuksesta heräämiseen ja voimakkaan rauhanliikkeen syntyyn Hiroshimassa ja koko Japanissa. Ensimmäinen järkytys oli Korean sota, toinen vetypommin räjäytys Tyynellä Valtamerellä.

Korean sota puhkesi keskelle tunnuksia "Ei enää Hiroshimaa", "Ei enää atomipommia". Ja kohtalon irvokkuutta! Uudelleen rakennettu Hiroshima oli eräs aseteollisuuden keskuksia. Etelä-Korean rintamalla sotilasautojen ja konekiväärien kyljissä saattoi lukea pienen merkinnän "Hiroshima". Sotanäyttämö oli jähellä, lomallaan olevat amerikkalaiset sotilaat tulivat Japaniin ja kävivät usein Hiroshimassa atomipommin muistomerkillä. Yhtäkkiä uuden atomipommin räjähdyksen mahdollisuus, pikadonin kauhujen toistuminen, oli tullut läheiseksi todellisuudeksi. Korean sodan vuosina itsemurhien määrä nousi Hiroshimassa ennennäkemättömiin lukuihin.

Mutta oli myös toisenlaisen ratkaisun etsijöitä. Nähtiin välttämättömyys taistella tuhon juuria vastaan, rauhanliike kasvoi. "Ihmisen itsetuho ei ole vain pommin räjähdyksessä, vaan paljon aikaisemmin, jo pommin valmistusvaiheessa", kirjoitti eräs Hiroshiman uhreista, naisrunoilija Yoko Ohta. Poliisin väkivaltaiset tukahduttamisyritykset eivät enää auttaneet. Atomiaseiden vastainen liike oli tunnustettava, tahdottiin sitä tai ei.

TÄMÄN PÄIVÄN HIROSHIMA

Tänään Hiroshima on nykyaikainen teollisuuskaupunki. Saarelle Ohta-joen suistoon on noussut entisten hökkelien ja kapeiden kiemurtelevien kujien paikalle leveitä vilkasliikenteisiä katuja ja nykyaikaisia rakennuksia. Asukkaiden määrä on jo korkeampi kuin ennen sotaa. Ohta-joen seitsemän haaran yli rakennettujen siltojen lukumäärä on kasvanut ja ajasta, jolloin joki kellui täynnä ruumiita, muistuttaa vain atomipommien uhrien muistomerkki ja museo.

Tämän elokuun 6 päivänä kokoontui Tokiossa seitsemäs Maailmankongressi atomiaseita vastaan. Japanissa on tullut tavaksi, että näihin kongresseihin marssii kulkue, joka lähtee liikkeelle jo kuukausia aikaisemmin taivaltaen Hiroshimasta saarivaltakunnan läpi Tokioon. Kulkueeseen ja Hiroshiman uhrien haudalla vietettyyn muistofilaisuuteen osallistuu joka vuosi rauhanliikkeen edustajia maailman eri puolilta.

— "Atomipommin polttamat paiseet iholta voidaan poistaa kirurgisilla leikkauksilla, mutta sydämestä ne eivät katoa koskaan", sanoo hiroshimalainen Kazuo. 14-vuotiaana hän harhaili Hiroshiman kaduilla soihtuina palavien ihmisten, huutavien, viimeisessä tuskallisessa kamppailussaan vääntelehtivien ihmisriekaleiden joukossa kantaen sylissään kuolevaa pikkutyttöä.

Mutta unohdammeko me atomipommin polttamat haavat? Myös me olemme eloonjääneitä, sanoo Robert Jungk. Hiroshima on myös meidän historiaamme. Mitä me teemme sen puolesta, että meidän lapsemme eivät olisi vain sattumalta kuin ihmeen kaupalla eloonjääneitä? Sen puolesta, että maapallosta ei tulisi seuraavaa Hiroshimaa?

— Mirjam Vire-Tuominen.

Elizabeth Taylor laskeutumassa lentokoneesta Hollywoodin lentokentälle palattuaan Moskovan elokuvajestivaaleilta.

Ehdottaa miljardia "parrattomuudelle"

Washington.— Selittäen, että karvojen poistamiseksi eläimistä on saatu merkillepantavia tuloksia, Harris Elmore, West Islipistä on lähettänyt ainakin kolmelle senaattorille kirjeen, jossa hän kehoittaa heitä ryhtymään toimenpiteisiin sen hyväksi, että miehiltä loppuisi parran kasvu ja parranajo.

"Se ei mahdollisesti nostaisi teitä presidentiksi, mutta te tulisitte kuitenkin maailman silmissä kuolemattomiksi", sanoo tämä parrattomuuden edustaja senaattoreille ja selittää: "Joka miehen kirouksena on ollut parranajo aina siitä alkaen kun parrat menivät pois muodista ja minusta tuntuu että tässä olisi Amerikalla kultainen tilaisuus päästä ensimmäiseksi."

Kenia ehdottaa lainlaatijaneuvostoa

Nairobi — Kenian hallitus ilmoitti t.k. 3 päivänä erikoisen lainlaatineuvoston pysyttämisestä, jonka tehtävänä on tutkia käytännöllisen liiton muodostamisesta Kenian Ugandan, Tanganyiikan ja Sansibaarin territorien kesken.

Kesäkuussa tämä neuvosto hyväksyikin sen, että näiden Brittiläisten territorien välinen liitto on taloudellisesti ja poliittisesti edullinen. Komitean puheenjohtajana toimii Ronald Ngala, Kenian Afrikan Demokraattisen liiton hallitusneuvoston johtaja.

NLn rauhanvaatimus ei ole uhkavaatimus

Berliini.— Hessenin evankelisen kirkon päämies Martin Niemöller vieraili kaksi viikkoa Saksan demokraattisessa tasavallassa. Hän kävi maan eri piireissä, tapasi Saksan demokraattisen tasavallan kansalaisia ja keskusteli heidän kanssaan. Vierailunsa lopussa Niemöller antoi Neue Deutsche Bauernzeitungille haastattelun, jossa hän kosketteli mm. Neuvostoliiton ehdotuksia rauhansopimuksen solmimisesta Saksan kanssa.

— Neuvostoliiton ehdotuksia rauhansopimuksen solmimisesta, sanoi Niemöller, vääristellään säännöllisesti Saksan liittotasavallassa. Ihmisille sanotaan, että se on uhkavaatimus. Olen itse tarkasti lukenut nuo ehdotukset ja minun on sanottava, että ne ovat hyvä perusta neuvotteluille. Ei voi olla puhettakaan minkäänlaisesta uhkavaatimuksesta.

— Valitettavasti Länsi-Saksassa on piirejä, jotka tekevät bisnestä kylmällä sodalla ja huomenna mahdollisesti tekevät sitä jo "kuumalla sodalla". Nuo piirit perustavat laskelmansa revanshiin sen asemesta, että tutkisivat ja käsittelisivät maailman rauhan vakiinnuttamisen ongelmia.

"Nälän strategiaa" kehitetään USAssa

New York.— Wall Street Journal kirjoittaa, että Amerikan sotakiihkoilijat yrittävät saada lisää määrärahoja tuhotakseen toisten maiden kasvillisuuden mikrobeilla ja myrkyllisillä kemikaalioilla. "Nälän strategiaksi" kutsuu tätä lehden kirjoittaja Joseph Western.

Biologiseen sodankäyntiin koulutetut erikoistuntijat USAssa ovat tulleet siihen tulokseen, että pitäisi tuottaa enemmän mikrobeja ja kemikaalioita vihollisen maatalouden tuhoamista varten. Western otaksuu, että juuri sosialistiset maat olisivat vaarassa, jos tällaisiin tekoihin ryhdyttäisiin.

Edelleen Western sanoo, että sodan maataloutta vastaan voi aloittaa salaa ilmoittamatta siitä kenellekään. Myös Amerikan hallituksen erikoisasiantuntijat ovat samaa mieltä.

SITÄ JA TÄTÄ

NOPEIN KASVAJA

— Minkä elollisen olennon arvelet kasvavan nopeimmin?

— Kalan.

— Kuinka niin arvelet?

— Katsos, isä sai viime kesänä puolitoista jalkaa pitkän kalan ja kun hän siitä puhui tänä kesänä, oli se jo melkein viiden jalan mittainen ja hirveän paksu.

NOUSEVIEN HINTOJEN AIKANA

On se kumma, ihmetteli Hankolan Mari käräjätuvan eteisessä — kun ei kaikkivaltias lakikaan enää nykyään pysy kannallaan. Mari oli nimittänyt kunnalliskodin isännöitsijää aasiksi. Ja sitä hän nyt tässä ihmetteli, jotta:

— Kummasti ne nykyään tuotai lakia lukkee. Viime kerralla minäsaen samasta asiasta sakkoo vae viissattoo, mutta nyt okko nuo peijuonit mätkäätti ihah koko tonnilla . . .

Ja siihen muuan isäntä sivusta että:

— No mitteepä tuossa on päivittelemistä, tottahan se korkia oikeuski tietää, että sianiihah hinta on noussunna . . .

PÄIVÄN PAKINA

Meitä "uhataan" siis rauhalla

Niin, ne "ryssät" ovat taas näyttäneet ihmeitä — juuri ne samat ihmiset, jotka vain joitakin lyhyitä vuosia sitten olivat "savijalkoja" ja eivät mitä kauheimmassa kurjuudessa, niin ainakin meille on kerrottu aivan sitten "totuutena".

Asia nimittäin on siten, että neuvostoliittolainen majuri Gherman Titov kiersi tämän nyt jokseenkin pieniksi supistuneen maapallomme 17 kertaa avaruuslaivassa ja saamiemme tietojen mukaan oli siten varustettuna, että hän olisi voinut jatkaa maapallon kiertämistä aina niikin pitkään kuin kahdeksan vuorokautta, eli reilusti niin kauan, että jos kaikki muut seikat olisi todettu otollisiksi, hän olisi voinut käydä kuussa ja palata sieltä takaisin kertomaan meille maan kamaralle juuttuneille tavallisille pulliaisille minkälaista hän olisi sillä matkallaan nähnyt.

Saavutus oli mielestämme jokseenkin suurenmoinen, erikoisestikin kun muistamme verattain lyhyesti iästämme huolimatta, että vielä meidän elinaikamme alussa sellainenkin, nyt vanhanaikainen kapine kuin radio, oli jokseenkin uusi ja vielä suurta kehittämistä vailla. Pitkästi siis on mielestämme harpottu kohti sitä päivää, jolloin teknilliset saavutukset ovat sellaisia, että niistä voi olla suurta hyötyä koko ihmiskunnalle.

Mutta nyt selvästikin jälelle tässä avaruuden tutkimisessa jääneiden yhdysvaltalaisten — erikoisestikin sotilasjohtajain — taholta valitetaan, että tästä ei koidu mitään hyvää, ei ainakaan länsimaille. ts. kapitalistisille maille, joilla ilmeisestikin tarkoittavat näiden maiden valtaasemissa olevia henkilöitä, vaikka heti tämän viimeisimmän avaruussaavutuksen jälkeen Neuvostoliiton pääministeri Nikita Hrushtshev ilmoitti, että tästä saavutuksesta tulee olemaan hyötyä koko ihmiskunnalle ja että sen tuloksia tullaan (Associated Press uutistoimiston kertoman mukaan) käyttämään "koko ihmiskunnan hyväksi ja onneksi". Samalla pääministeri lausui (kiittäessään Canadan hallitusta siitä, että oli tehty mahdolliseksi ensimmäisen neuvostoliittolaisen kosmonautin Juri Gagarinin vierailu Canadassa), että näitä avaruussaavutuksia tulee seuraamaan yhä uusia, joiden joukossa toistenkin maiden saavuttamia.

Näiden seikkojen lisäksi yhdysvaltalaisella taholla on jouduttu yhä avoimmin tunnustamaan, että Neuvostoliiton tidemiehet ovat edistyneet paljon nopeammin kuin yhdysvaltalaiset. Esimerkiksi Yhdysvaltain avaruushallituksen johtaja George M. Low sanoi maanantaina (AP-uutistoimiston kertoman mukaan), että Yhdysvaltain miehitettyjen avaruuslentojen kehittäminen on paljon jälessä neuvostoliittolaisten yrityksiä eikä ole olemassa mitään keinoa, millä voitaisiin jouduttaa yhdysvaltalaisen suunnitelman toteuttamista.

Niinpä saavuttiin kysymykseen rauhalla "uhkaamisesta".

Yhdysvaltalaisella sotilastaholla yritetään selittää. kuten on jatkuvasti tehty aikaisemminkin, että Neuvostoliitto valmistautuu hyökkäykseen länsimaita vastaan vaikka siltä taholta onkin ojennettu rauhan kättä. Tällä väitteellä siis "oikeutetaan" yhdysvaltalainen sotavarustelu muka tarpeellisena. Ja mitä "isot edellä, sitä pienet perässä" — niin väitetään myös muiden Yhdysvaltain talutusnuorassa olevien maiden taholta.

Olisikohan asia siten, että länsimaiden johtoasemissa olevat henkilöt olisi niin pahoin "aivopesty", että ne eivät voi mitenkään käsittää jotta aseistamisen lisääminen yhä vain lisää tuhoutumisen vaaraa ja että sellainen vaara olisi olemassa myös heidänkin edessä jos he aloittaisivat uuden sodan, sillä mielestämme aseet ovat hyödyttömiä värkkejä jos niitä ei käytettäisi — niin ainakin tuntuu.

Ja tämän lisäksi: jos nyt kerran, sen jälkeen kun on tunnustettu Neuvostoliiton etumatka alalla, jota voitaisiin hyvinkin käyttää sotilaallisiin tarkoituksiin, eikä olisi järjellistä uskoa, että "ryssä" olisi jo hyökännyt länsimaita vastaan kun se kerran on länsimaidenkin taholta tunnustetusti voimakkaammassa sotilaallisessa asemassa?

Siis emme voi päästä minhinkään muuhun johtopäätökseen kuin siihen, että Neuvostoliitto "uhkaa" länsimaita rauhalla, jota länsimaat — tai ainakin asetehtailijat — eivät voi pitää mitenkään suotavana.

Aikoihin on eletty kun meitä uhataan sellaisellakin, joka meidän mielestämme on aina pienestä pojan viikarista ollut toivottavaa!

NEMO.

Suomi sai eniten pisteitä Pohjoismaiden ottelussa

Seppo Suutari tekaisi 10-ottelussa uuden Suomen ja Pohjoismaiden ennätyksen

Oslo. — Posjoismaiden mestaruuskilpailujen kolmas päivä oli suomalaisille onnekaimpi kuin edelliset. Seppo Suutari voitti 10-ottelun ja teki samalla uuden Suomen ja pohjoismaiden ennätyksen. Höykinpuro voitti kympin, Rintamäki 400 metrin aidat ja Rahkamo kolmiloikan. Keihäsmiehet venyivät mainiosti vaikka Norjan Rasmussen voittikin.

1.500 metrillä jäi Suomen Salonen kolmanneksi, ruotsalaisparin viedessä ensitilat. Viestissä ei suomalaisilla ollut suuria sanomisia. Ruotsi voitti uudella Ruotsin ennätyksellä ja norja sijoittui toiseksi tekemällä Norjan ennätyksen. Suomen joukkue sai saman ajan.

Maitten välisessä pistekilvassa — kolmen päivän aikana — voitti Suomi. Naisten lajeissa taas Ruotsi.

Keihäänheitto oli erikoisen hyvätasoinen ja jännittävä. Ensimmäisen kierroksen jälkeen johti Nevala 77.54 tuloksella. Kolmannella tempaisi Kuisma 77.71. Samalla kieroksella kuitenkin Ruotsin Rasmussen sai tuloksen 79.12 ja vaikka Kuisma vielä paransi 78.38:aan, niin ruotsalaista hän ei pystynyt saavuttamaan. Kuisman varmuutta osoitti se että vielä viimeisellään hän heitti 78.01 ja sen edellisellä 77.84.

Naisten 80 metrin aitajuoksussa tekaisi toiseksi sijoittunut Sirkka Norrlund, joka äskettäin loikkasi TUL:stä uuden Suomen ennätyksen.

TULOKSIA:

400 m aidat: 1) Rintamäki 51,1, 2) Ehoniemi 52,0, 3) Gulbrandsden N. 52,1.

1 500 m: Waern R 3.44,8, 2) Jonsson R 3.45,9, 3) Salonen S 3.46,0.

Kuula: Uddebom R 16.96, 2) Kunnas S 16.90, 3) Nisula S 16.49.

Keihäs: Rasmussen N 79.16, 2) Kuisma S 78.38, 3) Nevala S 77.54., 4) Jokiniitty S 74.70.

3-loikka: Rahkamo S 15.47, 2) Einarsson I 15.34, 3) Bergh N 15.27.

10,000 m: Höykinpuro S 30.03,2, 2) Nielson T 30.03 8, 3) Tellesbö N 30.03,8 4) Lundemo N 30.13,0.

10-ottelu: 1) Suutari S 7,178, 2) Kahma S 6,843, 3) Holm I 6,329.

200 m: 1) Bunas N 21,1, 2) Jonsson R 21,6, 3) Strand S 21 6, 4) Palsten T 21,7.

4x400 m: 1) Ruotsi 3.10,6, 2) Norja 3.13,8 3) Suomi 3.13,8, Tanska oli neljäs 3.20,7.

Miesten pisteet: Suomi 190,5 Ruotsi 157, Norja 89,5 Tanska 21 ja Islanti 17.

Naisten pisteet: Ruotsi 89, Tanska 68 Suomi 56, Norja 40.

Tanska oli paras pohjoismaiden soutukilpailuissa

Kööpenhamina. — Viikko sitten suoritetuissa pohjoismaiden soutu kilpailuissa. Mestaruuksista vei leijonanosan Tanska, kaikkiaan seitsemän voittoa. Suomi sai kaksi voittoa. Jorma Kortelainen voitti yksikkösoudun ja myös nelosissa tuli voitto Suomen juokkueelle.

Norja sai yhden voiton, mutta Ruotsi jäi kokonaan ilman voittoa.

RAKENNUSKAUSI ALKANUT!
Meiltä saatte kaikenlaisia rakennustarpeita.
THUNDER BAY LUMBER CO.
(FORT WILLIAM) LTD.
HENKILÖKUNNAN OMISTAMA
HENKILÖKUNNAN JOHTAMA
"Kuuluisa palvelustaan"
Puh. 3-7469
516 Simpson St. Fort William

Kaikkea rautakauppa-alaan kuuluvaa tavaraa
▼
LANGILA HARDWARE LTD.
PUHELIN DI 4-3508
215 Van Norman St.
(Entinen Canadian Tire Corporationin liikerakennus)
Port Arthur, Ontario

LEO'S B/A SERVICE
Kunnostetaan kaikenmallisia autoja. B/A autorenkaita ja välineitä
Puhelin 4-8231
Cumberland ja Munro kat. kulm.
Port Arthur Ontario

Milloin hyvännä tarvitsette ruokatavaraa, lihaa tai miesten vaatetusta, ostakaa ne osuuskaupastanne
International Co-Op Stores Ltd.
176 S. Algoma Street Port Arthur, Ontario

Kuuluisan ja paljon suosiota saavuttaneen laulajan
TAPIO RAUTAVAARAN LAULUVIHKO
SANOINEEN JA MUSIIKKINEEN
nyt saatavana kirjakaupastamme
HINTA AINOASTAAN $2.00 KPL.
Postikuluja varten lisättävä 10 senttiä.
Sisältää seuraavat laulut:
Juokse sinä humma — Sayonara — jää hyvästi
Unohdettu kitaravalssi — Kukkakaupan nikopuolella
Menen enkä meinaa . . . — Ontuva Eriksson
Essan elkihattu — Iltalaulu tukkikämpällä
Sunnuntaina sataa aina . . . — Huuhkaja
Vain merimies voi tietää . . . — Boxerin korttipeli
Tuo aika toukokuun (sanat)
Saatavana seuraavista paikoista:
VAPAUS PUBLISHING COMPANY LIMITED
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO
VAPAUS BRANCH OFFICE, 316 Bay Street, Port Arthur, Ontario
VAPAUDEN NURKKA, 957 Broadview Avenue, Toronto 6, Ontario
"KIPINANURKKA", 2605 East Pender Street, Vancouver 6, B. C.

club news

FINNISH ORGANIZATION CELEBRATES GOLDEN JUBILEE THIS YEAR

We publish here the speech by the National Secretary Eino Laakso of the Finnish Organization of Canada at the Suurjuhla in Sudbury on Sunday, August 6th.

Friends.

This is an historic occasion! We are celebrating the 50th anniversary of the founding of the Finnish organization of Canada this year. And this festival is a vital expression of the solidarity and enthusiasm that our members have displayed througout the colourful history of our organization.

Let me tell you a little about that history. The founding meeting was held in the spring of 1911 in Toronto where a group of progressive Finns met together to form an organization which would actively assist immigrant Finnish workers; myriad problems confonted these workers in their newly adopted homeland. The founders realized it was essential for newcomers to become familliar with native customs, citizens rights and the official language of Canada if they were to assume their duties as good responsible Canadians. It was not enough that they wrest a living from the soil, or the forests, or the mine; nor was it enough that they were good and responsible Canadians who would find their place in the Canadian economic and social system. In unity with the other immigrants they would define and demand that place in the Canadian sun. Through participation in the trade union movement, the co-operative movement, in the schools and cultural organizations they would find their rightful place.

But the founders also realized that the magnificent cultural heritage of Finland was not to be forgotten in the neccessary haste for Canadian assimilation. They stressed the value of cultivating the best of Finlands cultural acheivements among the immigrants.

This weekend we have witnessed the fruits of that heritage. Our folk songs and dances, music and poetry all emanate from our parent across the Atlantic. Even the examples of Paavo Nurmi and Hannes Kolehmainen at the olympics spurs our athletes on. That we have survived 50 years as a cohesive ethnic group demonstrates the strength of a common heritage that first found expression in the Kalevala, our national epic. The Finnish cultural tradition was carried on, and, indeed, encouraged in all 70 locals of the Finnish Organization which soon sprang up in all parts of Canada. To this day, as you can see and hear, it is still being encouraged not only for itself and separate from other influences of Canadian life, but as an important medium in which to develop the whole person.. A whole man or woman is one who works well and plays well and is aware of all the facets of his invironment. The Finns are traditionally good workers, they know how to play well — look at our wonderful festivals — and through their unity in the F. O. they have become aware of all the facets of their invironments. That is the kind of people we have developed through the participation in the F. O. We have helped to develop people who understand the way of the world, who can at the same time, take enjoyment from their world as they work and play.

And so it is that 50 years later we are celebrating the foresight of those intrepid fouders who realized that the Finns in Canada should have a voice, a voice to be raised in behalf of exploited workers, in behalf of peace and goodwill for all mankind. And while war, the imminence of economic insecurity exists, that voice will be raised. Even though the children and children's children of the founding members have found their places in Canadian society, there is still a haven for them in familiar and beloved organization which nurtured them. Along with new immigrants from Finland they will find that in the F. O. there is a strength and a unity and a way of life. Together the Finns will always shine bright in the Canadian masaic.

On September 3, 1911, an office to house the Finnish movement in Canada was opened in the city of Toronto. To commemorate 50 years of outstanding cultural achievement all the local branches of the Finnish organization will celebrate its Golden Jubilee this fall in their own localities. Let us endevour to celebrate wholeheartedly, remembering the heritage we owe to Finland, remembering our debt to Canada where we have flourished well and strong. And let us promise to celebrate our 100th anniversary with the same jubilation.

TULn KANSAINVÄLISET KAHLEET MURTUVAT

Helsinki. — Suomen Koripalloliiton sähkesota, jolla se yritti estää TULn ottelut tshekkiläisen Spartak Sokolovan kanssa on osoittautunut bumerangiksi, joka on jo kääntynyt takaisin kohden heittäjäänsä. Sähketulvalla herätetty Kansainvälinen koripalloliitto FIBA on saatu toteamaan Suomen urheilupoliittisen tilan nurinkurisuuden, josta johtuen liitto ryhtyy toimenpiteisiin saattaakseen TULn pelaajat oikeudenmukaiseen asemaan. Kansainvälisen koripalloliiton pääsihteeri mr. R. W. Jones katsoo Kansan Uutisille antamassaan haastattelussa, että TUL:lla tulee olla täydet oikeudet kansainväliseen urheilukosketukseen ja muistuttaa siitä, että FIBAn sääntöjen mukaan yksikään sen kansallisista jäsenliitoista ei saa harjoittaa koripalloilijoihin nähden syrjintää, sen paremmin poliittisista kuin muistakaan syistä.

Mr Jones katsoo omana mielipiteenään ratkaisun mahdollisuuden joko sopimuksella TULn ja Suomen Koripalloliiton kanssa tai sitten FIBA tekee sopimuksen Kansainvälisen työläisurheilukomitean kanssa, johon TUL kuuluu ja silloin TUL saa täydet oikeudet. Myös molemmat mahdollisuudet voidaan yhdistää, hän sanoo. Jos nämä yritykset eivät onnistu, tulee FIBA tutkimaan erillisesti Suomen tilannetta, joka on liiton mielestä muutoksen tarpeessa.

Kansainvälisen koripalloliiton, FIBAn pääsihteeri, mr R. W. Jones osallistui UNESCOn edustajana Moskovassa koolla olevan nuorisofoorumin urheilujaoston työhön, johon myös Suomen olympiakomitean puheenjohtaja, kaupunginjohtaja Erik von Frenckell osallistui kansainvälisen olympiakomitean edustajana, esittäen samalla nuorisofoorumille Kansainvälisen olympiakomitean puheenjohtajan tervehdyksen. Jaoston puheenjohtajana toimii TULn Varsinais-Suomen piirin toiminnanjohtaja Ensio Laine, joka edustaa TULn nuorisofoorumia.

On uskottavaa, että myös muut kansainväliset urheiluelimet ottavat TULn aseman kansainvälisessä urheiluelämässä tutkittavakseen. Onhan nurinkurista, että aikana, jolloin pyrkimys yhteistoimintaan kaikilla kansainvälisillä aloilla on tullut suurvaltapolitiikankin ohjenuoraksi ja jolloin kansainväliset järjestöt etsivät yhteyksiä yli kaikkien rajojen, yritetään TULn urheilijoita syrjiä Suomen porvarillisen urheilun taholta yksinomaan poliittisista syistä.

Markelov perhosteli N-liiton ennätyksen

Kiev. — Leningradilainen E. Markelov rikkoi lauantaina suoritetuissa uintikilpailuissa 100 metrin perhosuinnissa N-liiton ennätyksen. Hänen aikansa oli 1.01,8.

Itä-Saksan tyttö tekaisi m-ennätyksen

Budapest. — Täällä viime lauantaina suoritetuissa auintikilpailuissa ui Itä Saksan Karen Bayer 200 m rintauinnissa uuden maailmanennätyksen 2.48,0.

Aikaisempi ennätys loi Englannin Anita Lonsbroughilla. Hän ui Rooman kisoissa ajan 2.49.5.

Rowe paransi E-ennätystä

Lontoo. — Viime lauantaina Englannin ja Unkarin välisessä yleisurheilumaaotelussa pukkasi Englannin Rowe kuulaa 19.43, mikä on uusi Euroopan ennätys.

Tuloksia: 110 m aidat Birril E 14.3, 400 m Brightwell E 47,0, 2) Metcalfe E 47,2. Pituus: Howell E 735 ja Kalocsal U 735. 800 m: Parsch U 1.49,9. 5,000 m: Roszavolgy U 14.02,2 2) Tulloh E 14.02,6. 3,00 m esteet: Simon U 8.51 6. 100 m: Radford E 10,5, Jones E 10,5.

Ensimäisen päivän jälkeen johti miesten ottelua Englanti yhdellä pisteell 59—58. Naisten ottelussa johti Unkari 32—23.

Budd Göteborgissa 100 m 10,2 -- Asplund 66.08

Göteborg. — Ullevilla n.s. elokuun kisoissa saavutti amerikkalainen Frank Budd 100 metrillä ajan 10,2. Pituuden voitti Ralph Boston tuloksella 795. Jorma Valkama oli toinen 741 kantaneella hypyllään.

Keihäänheitossa oli mukana Väinö Kuisma, mutta sai tyytyä tulokseen 70.76 ja tyytyä toiseen sijaan Ruotsin Legassonin jälkeen. Lagesson heitti 74.38.

1 500 metrillä kukisti USA:n Beatty Dan Waernin, voittaen ajalla 3.44,8. Waernin aika 3.45,5.

100 metrillä sijoittui toiseksi Canadan Jerome 10,5 ja kolmas Ruotsin Jonsson 10,7.

Moukarin heitossa oli Ruotsin Asplund omaa luokkaansa tuloksellaan 66.08. Seuraavaksi sijoittunut Norjan Fölheid jäi 15 senttiä alle 60 metrin.

— Jos olette syntyneet Afrikassa ja olette valkoihoinen voitte odottaa elävänne 64.6 vuoden ikäiseksi, mutta jos olette musta, niin elinikänne tulee olemaan keskimäärin 44.8 vuotta.

Editorial

New Democratic Party

Eighteen hundred delegates from the CCF, the New Party Clubs and from the unions affiliated to the Canadian Labor Congress met in Ottawa last week to form the New Democratic Party and elect a National leader, Tom Douglas, from Saskatchewan.

The founding convention was given wide national (and in most cases friendly) coverage by Canada's press — so that everybody in Canada should know by now that a New Party exists.

The friendly coverage is a bit dismaying. Most of Canada's large dailies are controlled by the two old-line parties, and it is inconceivable that so much sympathetic coverage should be forthcoming, particularly because the avowed aim of the New Democratic Party is to wrest a parliamentary majority from these parties. Perhaps it is because they do not consider the New Party a major threat.

It is true that the party program which was partly hammered out at the convention (rest of it is left in the hands of the 82 man National Council) is not "radically left" — indeed it is to the right of the last CCF convention which advocated complete withdrawal from the NATO. It is true that the issue of public ownership is rather vague and obscure. And it is true also that the serious unemployment situation did not see any clear-cut policy advanced for its solution.

Prime Minister Diefenbaker has called it the "same old CCF" and has stated that the issue of the next federal election will be "free enterprise versus socialism".

The first test of strength of the New Democratic Party will of course be the next federal election, possibly next year. It remains to be seen how "socialist" it will become when the chips are laid on the line.

With the Editors

While the Vapaus gave wide coverage in Finnish to the Suurjuhla, we undoubtedly will have some English articles from an individual point of view on the past festival. So if anyone has any interesting things to say about the festival, we will be only too glad to hear from you.

Many other interesting things have happened recently. A new party has been born in Canada, and we would like to hear comments on what effects this might have on the Canadian political scene.

Premier Kruschov of the Soviet Union has issued a 50,000 word statement, published incidentally in full, in the Saturday, August 5 edition of the Globe and Mail dealing with the transition from a Socialist to a Communist society in the U.S.S.R. This should be must aredin gfor all Canadians, and we should like to hear if our readers have anyhting to say about it.

All these subjects will be dealt with editorially in subsequent editon of Club News, but Club News isis also a showcase in which our readers can air their views on these or any other subjects of interest. Lets put it to good use.

Tilatkaa Vapaus!

Coming Events In Toronto

Toronto. — Looking ahead to the latter part of August we see that the "päättäjäiset" at Tarmola are scheduled for the weekend of August 26—27. A dance is scheduled for August 26, 9.00 p.m. and a concert will be held Sunday, August 27 at 2 p.m. As well there will be "seurapelejä", such as darts and some other games. Yritys at this stage is considering holding a "kansallinen" track and field meet, but details have not yet been finalized. If and when a "kilpailukutsu" appears in this paper, it will be considered official.

Vancouverissa perustettiin näytelmäseura

Vancouver. — Kuten tiedämme, on täällä perustettu CSJ:n Vancouverin osaston näytelmäseura ja nyt kun se on aloittanut syystoimintansa, toivotamme sille mitä parhainta onnea ja menestystä toimintansa taipaleella. Olisi erittäin toivottavaa saada nuoria jäseniä, siis uutta voimaa näyttämölle. Aili Lahdelta saatte jäsenkortin hyvin pienellä vuosimaksulla.

Viime kokouksessa oli mukana vain pieni jäsenmäärä koolla. Syynä tietysti oli kuntelulaitteet, mutta kuitenkin päätettiin monista tärkeistä asioista. Päätettiin esittää 1-äytöksinen kappale "Pöntiset piknekissä" eli "Näköaloja etsimässä" Websters Cornersin Sampo Parkissa tk. 27 päivänä. Muistetaanpas saapua sinne suurella joukolla kuulemaan mukaan. Siellä tulee olemaan monen moista urheilua ja hyvää ohjelmaa. Niinikään on järjestetty ravintola ja lopuksi tanssia jos on tanssihaluisia.

Päätettiin alkaa harjoittaa näytelmää "Rissasen Papan Leiviskä", joka tultaisiin esittämään lokakuun alussa. Tästä myöhemmin.

Kokouksen puolesta. — Aina.

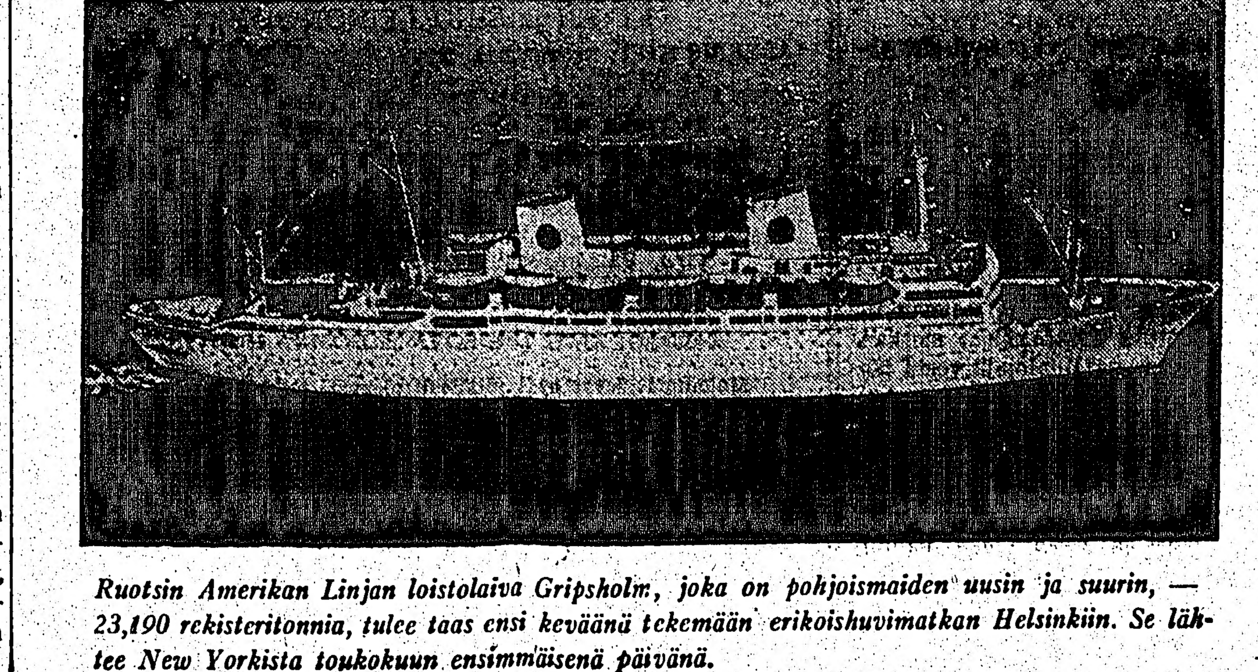

Ruotsin Amerikan Linjan loistolaiva Gripsholm, joka on pohjoismaiden uusin ja suurin, — 23,190 rekisteritonnia, tulee taas ensi keväänä tekemään erikoishuvimatkan Helsinkiin. Se lähtee New Yorkista toukokuun ensimmäisenä päivänä.

Hyvä sato saatu Neuvostoliitossa

Moskova. — Neuvostoliitossa on odotettavissa tänä vuonna erinomainen sato. Ukrainassa ei ole ollut pitkiin aikoihin sellaista satoa kuin nyt. Huomattavan runsas sato on saatu Kubanilla, Donilla, Stavropolissa ja muilla alueilla. Monet kollektiivi- ja neuvostotilat korjaavat 3,000—4,000 kiloa viljaa hehtaarilta.

Matkallaan Sotshista Moskovaan pääministeri Hrushtshev kävi tutustumassa Kubanin, Donin ja Ukrainan maanviljelystuloksiin.

Tällä matkallaan Hrushtshev tapasi mm. jo aikaisemmin tunteman- sa traktorinajajan Vladimir Svetlitshnyin, joka on tunnettu uudistaja sokerijuurikasviljelyn alalla. Hän kertoi, että sokerijuurikasviljelyn koneellistuttaminen on suuresti alentanut tuotantokustannuksia. Esim. viime vuonna työskenteli 73 hehtaarin alalla kymmenen traktorin ym. koneen kuljettajaa, mutta nykyisin kuusi traktorin ym. koneen kuljettajaa huolehtii 150 hehtaarin alan töistä.

Hrushtshev vieraili myös Vladimir Pervitskin maissipelloilla, jossa viljely tapahtuu täysin koneellisesti. Viime vuonna tämä viljelijä kasvatti kahden toverinsa kanssa 400 hehtaarin alalla 50 sentneriä maissia hehtaaria kohden.

Nykyisin käytetään Kubanin pelloilla maanviljelyskoneita tavallista suuremmilla nopeuksilla. Traktorin kuljettaja Aleksander Riasnoi on liikkunut vehnän korjuussa lähes 22 kmn tuntinopeudella, tavallisten 7—8 kmn asemesta. Tällaisella vauhdilla leikkuukone leikkasi tunnissa viljaa 10 hehtaarin alalla, mikä on neljä kertaa normaalia suurempi.

Samalla kun vilja on korjattu, aloitetaan uusi kyntö ja kylvö toista satoa varten. Nykyisin kasvatetaan jo paljon pohjoisimmillakin alueilla kuin aikaisemmin kaksi satoa vuodessa.

KILPAILUKUTSU

Kutsume täten kaikkia urheiljoita osallistumaan rata- ja kenttäurheilukilpailuihimme Toronton Tarmolassa elokuun 27 päivänä alkaen kello 10 aamulla. Toivomme runsasta osanottoa.

5-ottelu (100 m, keihäs, kuula, pituus- ja korkeushyppy) yleisessä alle 21 v. ja alle 17 v. sarjoissa. 4x100 m. viesti miehille ja yleinen 800 m juoksu. Kolme palkintoa jaetaan otteluissa sekä 800 m juoksussa. Vapaa asunto järjestetään.

Lauantai illalla tanssitaan Tarmolassa hyvällä soitolla.

V.- ja u.-seura YRITYS

A. Illbury, sihteeri — E. Junnila, puheenj.

Työläisten festivaalijuhla 20 p. Torontossa

Toronto.— Täällä Torontossa järjestettyä vuotuista Labor Festivaljuhlaa vietetään taas tänä vuonna sunnuntaina elokuun 20 p:nä Ukrainalaisten kesäviettopaikalla Palermossa. Festivaalin johtaja Phyllis Clarke sanoi, että "tuhannet tulevat tänä vuonna juhlimaan myös NL:n avaruuslentäjän Gherman Titovin uutta saavutusta jonka hän teki viime sunnunt. ja maanantaina lentäessään 25 tuntia avaruudessa".

Juhlassa myös saadaan taas nähdä Brantfordin Hohawk intiaaniheimolaisten kauniita tansseja, sekä monen eri kansallisuuden kansantanhuja m.m. suomalaisilta. Ohjelmassa on myös kuorolaulua, sooloja y.m. Ja juhlan kohokohtana on puhe Canadan kommunistisen puolueen johtajalta Tim Buckilta missä hän kertoo veirailustaan Kuubassa juuri silloin kun Kuuban kansa juhli heinäkuun 26 päivän vallankumousliikkeen juhlaansa.

Lapsille on järjestetty kilpailuja, eri kansallisuuksien ruokaa, erikoinen näyttely Kuubasta ja paljon muuta. Siis tervetuloa läheltä ja kaukaa.

Uusi vakoiluelin Yhdysvaltoihin

Washington.— Yhdysvaltain puolustusministeriö aikoo perustaa kaikkien kolmen aselajin yhteisen tiedusteluelimen, jonka johtoon tuleva korkea-arvoinen upseeri nimitetään lähiaikoina.

Uuden tiedustelupalvelun henkilökunta kohonnee lopuksi noin 1,500:een, josta suurin osa jo on aselajien erillisten tiedustelupalvelun jäseniä.

OTTO HALMEEN MUISTOLLE

Veteraanien rivit harvenevat. Surusanoma on levinnyt torontolaisten keskuuteen. Otto Holme on poistunut joukostamme. Hän oli yksi niistä hiljaisista, vähän ääntä itsestään pitävistä, jotka joukossamme tekevät arvokasta työtä, mutta vakaumukseltaan vahva ja päämäärästään tietoinen työväen aatteen kannattaja. Valmis ottamaan vastaan ja tunnollisesti suorittamaan hänelle uskotut tehtävät. Hiljainen huumori soi hänen äänessään ja iloisesti silmänurkassa välkähteli kun hän leppoisesti jutteli ystävälliseen tapaansa. Tällaisena muistan hänet kun hän viime aikoina istui aina alttiina ovilippuja myyden Don-haalin tilaisuuksiin. Kuka ne kaikki työt voisi luetellakaan joita hän on voimiensa päivinä vuosikymmenien aikana suorittanut yhteiseksi parhaaksi.

Tarmolassa näimme hänet virkeänä vielä joku viikko sitten ja nyt hän on pois eikä paluuta ole. Tällaisia vuosikymmeniä uurastaneita hiljaisia Järjestön tukipylväitä menettäessään tuntee koko Järjestöväki kaipausta. Mutta poismenneen toverimme muiston kunnioittamiseksi me jälkeen jääneet teemme sen parhaiten jatkamalla kukin kohdallamme järjestötoimintaa kykyjemme ja olosuhteidemme mukaan.

Lohduttakoon omaisia tieto siitä, että me otamme osaa heidän suruunsa ja että kauan on muistissamme se hiljainen elämänmyönteinen kuva, jonka on Otto Halme ystävällisellä olemuksellaan luonut.

Lepää rauhassa kunnon toveri! — Jussi.

Joseph P. Thompson
(1957) LTD.
HAUTAUSTOIMISTO
132 Carlton St., Toronto, Ontario
(Ainoa osoitteemme)
ALEX COLLINS, johtaja
WA. 1-3971 — WA. 1-1793

Ayriss Florist
LIMITED
"Kukkasovitelmamme erikoisalamme"
Puhelin HU. 5-2918
695 BAYVIEW AVENUE
(Lähellä Eglintonia.)
TORONTO, ONT.

ÄLÄ VALITA — ANNA MANKISEN VALITTAA
Jos olet talon osto tai myyntiaikeissa soita MR. R. HEYNO HO. 1-1114
UNO MANKIN REALTOR
392 DANFORTH AVE. TORONTO, ONTARIO
Toronto Real Estate Boardin jäsen

W. C. MCLAUGHLIN LTD., Realtors
360 BLOOR ST. E. — TORONTO
(Toronton Real Estate Boardin jäsen)
36 vuoden kokemus kiinteimistöjen ostossa, myynnissä tai vuokraamisessa. Olemme aina valmis Teitä palvelemaan. Soittakaa:
LAURI A. LATVA
Konttori: WA. 4-1146 Kotiin: HU. 1-0474
VALTUUTETTU VALAN OTTAJA

Matka- ja matkatavaravakuutuksia
Turvatkaa kesäloma- ja huvimatkanne mahdolliselta tapaturma- ja onnettomuus-sattumalta, hankkimalla itsellenne MATKAVAKUUTUKSEN, joka on kovin halpa. Vakuutusturva on voimassa matkustaessanne autolla, lentokoneella, junalla, laivalla, linja- tai pirssiautolla! Ottakaa matkavakuutus kun lähdette matkalle!
VAPAUS TRAVEL AGENCY
Lupakirjalla toimiva matka- ja matkatavaravakuutusasiamies
PUHELIN OS 4-4264
100 ELM ST. WEST SUDBURY, ONT.

Foot & Goring Ltd.
Vakuutuksia - Kiinteimistöjä
Kiinteimistölainoja
PUHELIN OS. 4-4092
52 Elm St. East Sudbury

ATKINSON
DRESSMAKERS' SUPPLIES
HATUNTEKOTARPEIDEN
ELOKUUN MYYNTI
Puh. OS. 4-0575
7 Cedar St. Sudbury

KESTO-KIHAROIDEN KESKUS
Ensiluokkainen palvelus
Balmoral Kampaamo
SIGRID KETOLA, omistaja
11 Cedar St. Puh. OS. 3-1590
Rautatien vieressä Sudbury

AUTO- ja TROKI-JOUSIEN PALVELU
• EXPERTTITYÖ
• NOPEA PALVELU KORJAAMOSSAMME
• YLEISTÄ SEPÄNTYÖTÄ
WOROBECK
SPRING SERVICE
Puh. OS. 5-8492
118 Regent St. S. Sudbury

TILATKAA VAPAUS!

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Suurjuhlakomitean kokous pidetään Työn Puistossa ensi viikon maanantaina, tk. 14 pnä kello 7.30 illalla.

Työn Puiston sauna avoinna keskiviikkona, lauantaina ja sunnuntaina kello 1—11 ip. Mainiot löylyt ja hyvä uimapaikka.

CSJ:n Beaver Laken os. kokous sunnuntaina

Beaver Lake.—CSJ:n Beaver Laken os. kokous pidetään osaston haalilla ensi sunnuntaina, tk. 13 pnä kello 1 ip.

Esille tulee erittäin tärkeitä asioita, joten toivotaan jäsenien runsaslukuisina osallistuvan kokoukseen.

Kaukaisia vieraita

John Passi tiedoitti tiistaina, että hänen luonaan ovat olleet vieraina mr. ja mrs. Toivo Huhtala Revelstockista, B. C.

Toivotamme heille hauskaa ja onnellista paluumatkaa.

Lockerby Tailors
JOHN LIEVONEN, omistaja
Tilauksella käsinvalmistettuja laatupukuja
PUHDISTUSTA JA KORJAUSTA
45 vuoden ammattikokemus
Puhelin OS. 3-2004
1843 Paris St. Sudbury, Ont.
E.I. to 12

CSJ:n Keski-Ontarion aluejuhlat Beaver Lakella

CSJ:n Keski-Ontarion aluejuhlat pidetään Beaver Lakella elokuun 19 ja 20 pnä. Lauantaina järjestetään Beaver Laken uudelle haalille tanssit arvokkaine ovipalkintoineen. Tanssisoitosta tulee pitäämään huolen hyväksi tunnettu Leo Nielmen yhtye.

Sunnuntaina järjestetään urheilukilpailut ja henkistä ohjelmaa ympäristömme osastojen toimesta. Sudburysta saadaan orkesteri soittamaan ja Sävel-kuoro laulamaan. Beaver Lakelta sanotaan tulevan oikein vetonumeron, josta pääsee selville kun saapuu juhlaan. Long Laken nuorempi kaarti on luvannut ohjelmaa ja ohjelmaa saadaan myöskin wanupilaisilta.

Urheilukilpailuista pitää huolen Jehu. Monenlaisia seurapelejä myöskin on luvattu järjestää.

Toivottavasti aluejuhliin saadaan runsaasti yleisöä.

Vaatteita unohdettu Alertsin kentälle

Suurjuhlien aikana eräät vierailijat olivat unohtaneet vaatekappaleita Lockerbyssa Alertsin kentälle. Ne on viety Työn Puistoon, josta ne voi periä.

Jakamattomia urheilumitaleita löydetty kaupungin kassakaapista

Perimättömiä urheilumitalia on löydetty kaupungintalon kassakaapista. Viime viikon lopulla pormestarin sihteeri löysi mitalit puhdistaessaan kassakaappia. Nyt on vain kysymyksessä niiden jakamisen ongelma.

Seitsemän mitalia on v. 1938 maailman lumikenkämestaruudesta, kolme Allen Cupista ja useita kanoottikilpailuista sekä muista urheilulajeista.

Raysiden täytyy maksaa koirien tappamista kanoista

Azilda. — Rayside Townshipin valtuusto päätti viime tiistaina maksaa Joe Labrelle 69:sta koirain tappamista kananpoikasista ja Elliore Trottierille 75:sta samoin koirien tappamista kananpoikasista dollarin kustakin.

Yleensä uskotaan, että tappamiseen on syyllinen suuri saksalainen paimenkoira. Lain mukaan kunta joutuu maksamaan kaikki ne vahingot, jotka vapaana liikkuvat koirat aiheuttavat kotieläimille.

Auto jokeen; ajuri hukkui

Hagar. — Viime lauantaina syöksyi Joseph E. McAndrewn auto pois tieltä Veuve-jokeen ja ennenkuin paikalle saapuneet ehtivät apuun auton omistaja hukkui. Onnettomuus tapahtui noin kaksi mailia täältä länteen.

Nuorukainen hukkui omituisella tavalla

Viime lauantaina hukkui Ramsay järveen hengenpelastaja 19-vuotias Andrew Wright omituisissa olosuhteissa.

Hän oli ollut Sudburyn kanoottiklubin huoneistolla Andy Seglinsin kanssa sekä toisten nuorukaisten kanssa.

Poliisikonstaapeli John Conleylle Seglin oli kertonut, että he pelasivat korttia kello 2 a.p. lauantaina kun he kuulivat Larry Williamsin ja Wayne Dixonin tulevan uimaan. Wright ja Seglins olivat piilottaneet uimassa olevien poikien vaatteet. Pojat huomasivat vaatteensa kadonneen, josta he ilmoittivat patrullissa olevalle konstaapeli Conleylle, joka tuli järven rantaan tarkastamaan. Tämän johdosta olivat Seglins ja Wright vaatteet päällä menneet kanoottihuoneen takaovesta järveen välttääkseen poliisin. Seglins luuli Wrightin uineen rannalle ja kävellen kotiinsa.

Koska Seglins ei saanut yhteyttä Wrightin kanssa lauantai-illalla niin hän ilmoitti tapauksesta poliiseille. Wrightin ruumis löydettiin sunnuntaina iltapäivällä.

Isä ja poika hukkuivat Dunlop-järveen

Elliot Lake. — Viime maanantaina löydettiin täältä vähän matkan päässä olevasta Dunlop-järvestä 50-vuotiaan Joseph Tremblayn ja hänen 17-vuotiaan poikansa Elyn ruumiit.

Poliisi arvelee, että poika, joka ei osannut uida, hukkui yrittäessään pelastaa isäänsä, joka painui veden alle yrittäessään saada kiinni rannalta irtaantunutta venettä. Löydettäissä oli pojalla päällä uimahousut ja isällä alusvaatteet.

"Valkoisenmeren" rannalta

Tuuli puhaltaa merellä ja nostattaa miehenkorkuisia, edestakaisin liikkuvia vaahtopäitä. Pekingin eteläpuolella oleva "Valkoinen meri" ei ole kuuluisa vain suuresta koostaan. Pirstoutunut rannikko, lukemattomat saaret, niemet ja poukamat ja kaislikot, jotka nykyään tarjoavat suojan vain villilinnuille, olivat japanilaisvastaisen sodan aikana erinomaisia partisaanien piilopaikkoja. "Valkoisen meren" seutuvilla tapahtuneesta vapaustaistelusta on kirjoitettu useita kirjoja ja juuri nykyisin ovat näiden päivien sankaritarut erittäin suosittuja.

Meren rannalla on monia kyliä ja kaupunkeja, usein keskellä merta kapeilla maakaistaleilla. Äänettömästi lipuvat laakeat talonpoikaisveneet kalaseinien läpitse ja harmaassa aamusarastuksessa voi nähdä innokkaita metsästäjiä vaanimassa villisorsia. Keskellä merta lipuu majesteetillisesti uiva palatsi, jättiläislaiva kirjavine torneineen. Sen ensimmäisessä kerroksessa on suuri sali pöytineen ja tuoleineen, teetä tarjoillaan. Parrakkaita, ahavoittuneita miehiä istuu plyyshituoleilla, pelaa korttia tai shakkia, lukee lehtiä tai yksinkertaisesti vain puhelee. Uiva palatsi, joka aikoinaan oli feodaaliherrojen orgioitten liikkuva ilotalo, on nykyään merikalastajien klubi ja me olemme uusien isäntien vieraina.

"Valkoinen meri" ei nykyään ole vain erään meren nimi; on myös samanniminen kansankommuuni. Sen piiriin kuuluu 50,000 asukasta ja 10,000 mouta maata, kymmenes siitä on kaislikkoa. Viime vuonna oli seitsemän pitkän kuukauden aikana satanut tuskin pisaraakaan ja syksyllä puhkesivat taivaat aiheuttaen sellaisen katastrofin, että satoa saatiin tuskin puolelta viljellyltä pinta-alalta. Valkoisen meren kansankommuuni on eräs vanhalle Kiinalle niin luonteenomaisen luonnonkatastrofin tapahtumapaikka ja tulvien tuhot olivat suuremmat kuin satoon vuoteen. Mutta tunnelma on silti toinen. Ihmisten kasvoilla ei ole villiä paniikkia, he eivät ole historiasta niin tuttuja huojuvia hahmoja, jotka lasittunein puoliksi mielipuolisin katsein etsisivät jotakin suuhunpantavaa. Ei ole nälkäännääntyneiden, paleltuneiden eikä itsemurhaajien ruumiita. Olen nähnyt useammin kuin kerran tulvakatastrofien seurauksia Intiassa ja muissa aasialaisissa maissa. Täällä ei ole sellaista kuin siellä, elämä jatkuu normaalina.

Datshangshuangin rantakylässä, jonka äärelle laivamme saapuu, on 2400 asukasta, jotka kuuluvat uuteen tuotanto-osuuskuntaan. Hallinnollisesti on kylä jättiläismäisen rantakommuunin osa, prikaati niin kuin täällä sanotaan. 5,000 moun peltoalasta voitiin viime vuonna kylvää vain 1280 mouta ja niistä antoi vain 746 mouta edes jonkinlaisen sadon kuivuuden ja tulvan vaurioittaessa maata. Satomme riitti vain 49 päiväksi, kertoi puoluesihteeri Han Fu Lao. Hän sanoo tämän niin rauhallisesti ja keveästi kuin puhuisi eilen nähdystä elokuvasta. Rauhallisuus johtuu siitä, että hän tietää, ettei kenenkään tarvitse nähdä nälkää. Puuttuva viljaerä on saatu valtionapuna niiltä alueilta, joilla sato oli hyvä. Entä millaista oli aikaisemmin?

Meidän ei olisi pitänyt esittää kysymystä. Sillä joka puolelta tulee kiihtyneitä välihuudahduksia, muistot purkautuvat esiin järkyttyneinä, vihantäyteisinä. "Kuka meistä aikaisemmin välitti, kenen puoleen olisimme kääntyneet? Jos olisimme pyytäneet viranomaisilta apua, olisi meille naurettu, ellei olisi peräti ruoskittu!" — "Vuonna 1942 oli samantapainen tulva, ei kuitenkaan näin valtava kuin nyt. 241 talonpoikaa pakeni silloin kylästämme, 27 heistä jäi sille tielleen. Todennäköisesti he kuolivat maanteille nälkään!" — "37 perhettä kuoli kohta ensimmäisenä kuukautena nälkään ja 23:ssa perheessä myytiin tyttäret." — "Muistan miten Du Jung Li, naapurini, myi nuorimman veljensä 35 viljakilosta!" — "Dsou Bai Huai myi itse itsensä orjaksi eräälle suurtilalliselle, mutta kuoli kuitenkin nälkään ja perheen täytyi vieläpä maksaa hautauskulut!" Kyläläiset ilmaisevat näillä ja muilla huudahduksillaan lähes 2000 vuoden kipeää katkeruutta.

Tänään on näiden tunteiden tilalla muuta. Luottamusta ja uskoa. — Meidän ei anneta nääntyä nälkään — sanovat ihmiset nyt. Tulut yksi yhteinen perhe, näin he ajattelevat. Tämä ei kuitenkaan sisällä sitä, että talonpojat vain istuisivat kädet ristissä ja odottaisivat valtion avun tuloa. Päinvastoin. Luonteenomaista näille "uusille ihmisille" on päättäväisyys hallita itse omia kohtaloitaan. Kylässä syntyi naisryhmä, joka kutoi kaislamattoja myyntiä varten. Kalanpyydystäminen on järjestetty uudella tavalla, siten että samalla lisää saan sekä tätä osaa ravinnossa että kalanmyyntiä. Keväällä on pelloille kylvetty neljin-, viisin- ja kuusinkerroin, on järjestetty jälkikylvöjä. Kalastuskinna työhön ja alustuvat lintujen ryöstöjä vastaan, on kannettu vettä muuten ei olisi saatu sitoa sitäkään vähää. Tulvaa vastaan on rakennettu yhteistoimin patoja. Tällaisina hetkinä epäilevinkin tulee vakuuttuneeksi siitä, että tällainen joukkopanos hädän hetkellä on mahdollista vain yhteistoiminnan ollessa sääntönä. Vähäpätöisiä tekijöitä eivät myöskään ole ne miehet, jotka ovat toiminnan johdosta.

Ottakaamme esimerkiksi Han Fu Lao. Hän on tavallinen talonpoika joka on kärinyt pänsää ympärille tiinan tavalliseen talonpoikaistapaan, josta näemme esimerkkejä tuhansissa piirroksissa ja kuvissa. Tämä 34-vuotias talonpoika on perisin köyhistä talonpoikaisoloista. Hän oli nuorin kuudesta lapsesta, joita oli niin, että työtä ja kaksi poikaa. Perheeseen kuului vielä setä ja näillä yhdeksällä henkilöllä oli yhteensä 8 mouta maata (hieman yli puoli hehtaaria). Näistä 5 mouta oli omaa ja 3 vuokramaata. Isä ja lapsista vanhimmat tekivät työtä tilanherralle ja hoitivat omaa tilkkuaan "vapaa-aikoinaan". Vuosisato oli 300 kiloa hyvinä vuosina, jotka olivat harvinaisia. Jos sattui kato, oli lainattava tilanherralta viljaa, jota vastaan oli tehtävä työtä varsinaisen päivätyön lisäksi. Muihin asioihin ei riittänyt voimaa eikä ajatuksia.

"Mutta minä olin saanut päähäni opetella kirjoittamaan ja lukemaan. Käymällä rikkaiden asioilla ansaitsein muutaman kolikon", Han Fu Lao kertoo. "Ostin sillä öljyä lamppuun ja eräs naapurivanhus tuli iltaisin opettamaan minulle kirjainmerkkejä". Vuonna 1940 tuli kahdeksas armeija ensimmäisen kerran kyläämme. Se alensi tuotapikaa vuokria ja sakkokorkoja ja elämä tuli paremmaksi. Perustettiin salainen miliisi, johon kaikki köyhät talonpojat liittyivät. Silloin nelitoistavuotias Han Fu Lao suoritti kuriiri- ja tiedustelutehtäviä, kuten monet muutkin hänen ikätovereistaan. Neljä vuotta myöhemmin oli uusi järjestelmä siinä määrin vakiintunut, että kylään voitiin perustaa iltakoulu. Nyt oli lamppuja tarpeeksi vieläpä lämpimiä huonetiloja, opettajia, kirjoja ja lehtiä. Vuonna 1947 suoritettiin kylässä maauudistus. Yli 600 taloudesta oli silloin vain 11 varakasta ja 6 suurtilaa, kaikki muut kuuluivat maattomien vähämaisten tai keskitilallisten ryhmään. Suurtilalliset omistivat koko kaislakannan ja heillä oli suuria rahtilaivoja, jotka tekivät matkoja aina Tientsiniin saakka.

Vuodesta 1948 on Han ollut kommunistisen puolueen jäsen ja nyt hän on ollut kylän puoluesihteerin virassa jo 3 vuotta. Hänen raikkaat nuorekkaat kasvot säteilevät rehellisyyttä ja avointa luottamusta kanssaihmisiä kohtaan. "Olemme kärsineet paljon vaan nämä kärsimykset ovat karaiseet meitä. Olemme vakuuttuneita siitä, että selviydymme myös näistä vaikeuksista". fraasin kal'aisia.

5.1 miljoonaa työtöntä USAssa

Washington. — USAn työministeri Arthur Goldberg ilmoitti viime viikolla, että heinäkuussa kohosi USAn työttömien määrä 5,140,000 henkeen eli 6,9 prosenttiin koko maan työvoimamäärästä. Kuluvan vuoden heinäkuussa oli työttömiä 1,140,000 enemmän kuin viime vuoden heinäkuussa.

Työministerin esittämät numerotiedot osoittavat, että alkanutta taloudellista nousua koskevista puheista huolimatta työttömyysluvut pysyvät USAssa erittäin korkeina.

Maan 88 tärkeintä piiriä kuuluu nyt ns. huomattavan työttömyyden alueeseen, toisin sanoen niissä on työttömiä yli 6 % koko työvoimamäärästä. Vuosi sitten oli tällaisia piirejä 37.

Goldberg korosti, että jo kauan aikaa työttömänä olleiden ihmisten pulma on poikkeuksellisen vakava. On tärkeätä huomioida, ettei liikemaailman aktivisoituminen johda kauan aikaa työttöminä pysyneiden ihmisten lukumäärän pienemiseen, sillä he ovat pääasiassa henkilöitä, jotka ovat menettäneet työpaikkansa automatisoinnin vuoksi, sanoi ministeri Goldberg.

Elintarvikkeita NLsta Ruotsiin

Tukholma. — Ruotsin eläinlääkintöhallitus on saanut hallituksen luvan lähettää edustajaan Neuvostoliittoon tutkimaan mahdollisuuksia tuoda Neuvostoliitosta elintarvikkeita. Eläinlääkintöhallitus on saanut virallisen kutsun Neuvostoliitosta. Ruotsalaiset tuontiliikkeet ovat myös esittäneet toivomuksensa saada tuoda maahan Neuvostoliitosta lihaa.

Hallitus voinee jakaa apurahoja kuivuudesta kärsineille farmareille

Ottawa. — Liittohallituksen taholta ilmoitettiin tällä viikolla, että se voinee jakaa Canadan aavikkomaakuntien kuivuudesta kärsineille farmareille apurahoja viljelyksen alaisena olevan eekkerinalan perusteella.

Päätös tästä tehtänee kuitenkin vasta sen jälkeen kun liittohallituksen edustajat ovat tutkineet minkälainen on farmarien taloustilanne ja josko he liittohallituksen asiantuntijoiden mielipiteen mukaisesti ovat avun tarpeessa.

Tätä eekkerinalan perusteella annettavaa apua, jota on annettu kahdesti aikaisemmin vv. 1958 ja 1960, on annettu tähän mennessä $42,000,000, mutta kuitenkin vain $1 eekkeriltä ja enintään $200 farmaria kohden.

Nainen sai surmansa autokolarissa

Sturgeon Falls. — Viime maanantaina iltapäivällä tapahtui valtamaantiellä Cache Bayn tienhaarassa autojen yhteentörmäys, joka vaati 28-vuotiaan mrs. Irene Barnardin hengen. Onnettomuudessa loukkaantui kuusi henkilöä niin vakavasti, että heidät oli kuljetettava sairaalaan.

Matkustaminen Canadan maanteitä Newfoundlandista British Columbiaan on radiokuuluttaja Ken Cavanaghin päämääränä. Yllä Ken utelemassa historiallisia tietoja Toronton vanhan Fort Yorkin vartiomieheltä.

Kongon yhdistäminen uuden hallituksen päätehtävä

YK hyväksyy toimenpiteet Katangan liittämiseksi Kongoon — Gizenga mukana uudessa hallituksessa

Leopoldville. — Useita Joseph Ileon hallituksen jäseniä kuuluu Cyrille Adoulan uuteen hallitukseen. Ileo itse hoitaa tiedotus- ja kulttuuriministerin tehtäviä. Hänen ulkoministerinsä Justin Bomboko pysyy entisissä tehtävissään.

Tshombelle vihamielisen balubapuolueen johtaja Jason Sendwe toimii ensimmäisenä varapääministerinä, kun taas Lumumballe uskollisen Stanleyvillen hallituksen päämies Antoine Gizenga on toisena varapääministerinä.

Varapääministeri Jason Sendwe ilmoitti viime viikon keskiviikkona Leopoldvillessä, että parlamentti oli hajaantunut kaksi viikkoa kestäneen istuntonsa jälkeen YK:n suojeluksessa.

Kongon uuden hallituksen pääministeri Cyrille Adoula sanoi lehdistövastaanotolla, että hän toivoi voivansa saada Katangan irtautuneen maakunnan liittymään muuhun Kongoon niin pian kuin mahdollista.

Adoula sanoi edelleen yrittävänsä saada lain ja järjestyksen palautetuksi maahan. Sotilasalalla on Kongon armeijan yhteenliittäminen yksi tärkeimmistä tehtävistä.

On vielä epävarmaa, onko parlamentin hajaantuminen lopullinen vai tapaavatko sen jäsenet vielä toisensa keskustellakseen uudesta valtiosäännöstä, joka tulee korvaamaan belgialaisten laatiman perustuslain, sekä hyväksymään tämän.

Kongon uusi pääministeri Cyrille Adoula on ilmoittanut, että hänen hallituksensa "muutaman päivän kuluessa" aikoo yhdistää Katangan jälleen muuhun Kongoon.

Kongon parlamentin molemmille kamareille keskiviikkona pitämässään avajaispuheessa Adoula arvosteli terävästi Katangan presidenttiä Tshombea. Hän sanoi Katangan eron aiheuttaneen maalle suurta vahinkoa.

Adoula sanoi edelleen Tshomben provokaatioiden herättäneen Kongon kansan suuttumuksen ja että Tshomben pidätys oli välttämätön, "jotta hän oppisi kunnioittamaan valtion päämiehen ja kansan tahtoa". Adoula sanoi, että muutamat Katangan johtajat eivät muuta toivo kuin palaamista Kongon yhteyteen.

Adoula tähdensi, että olisi mahdotonta pitää yllä nykyistä elintasoa, jollei Kongon vienti kasvaisi lähikuukausina. Adoula tervehti tyydytyksellä ulkomailta tulevaa teknillistä apua, mutta hän tähdensi, ettei tähän apuun saa liittyä mitään sivutarkoituksia.

SUOMEN
viikko- ja kuukausi-julkaisuja
SAATAVANA KIRJAKAUPASTAMME!

"Uusi Nainen"
Hinta 45c, postitse lähetettynä 50c

"APU"
Numerot 15—22—23—24—28
Irtonumeron UUSI HINTA 30c
Postitse lähetettynä 35c

"Valitut palat"
Seuraava on elokuun numero
Irtonumeron hinta 35c
Postitse 40c

Neuvostoliitto
Kerran kuussa ilmestyvä kuvalehti
HINTA 25c — Postitse 35c

"Viikonloppu"
Saatavana numerot 2—3—5—6—7
8—9—10—11—14—15—16—17—18
19—20—21—22—23—24—25—26—27
Irtonumeron HINTA 25c.
Postitse lähetettynä 30c.

Vauhdikasta ja jännittävää piristystä antaa jännityslukemisto
"Seikkailu-kertomuksia"
lukijoilleen joka viikko.
Saatavana numerot 1—2—4
6—7—8—9—10—11—12—13—14
15—16—17—18—19—20—21—22
23—24—25—27
Irtonumeron HINTA 25c.
Postitse lähetettynä 30c.

"SEURA"
Koko perheen lehti
Numerot 18—19—20—21—22—23
24—26—28
Irtonumeron HINTA 35c
Postitse lähetettynä 40c

"Kotiliesi"
Numerot 8—9—10—11—12—13
Irtonumeron HINTA 35c
Postitse lähetettynä 40c

"EEVA"
Nykyaikaisen naisen lehti
Touko- ja kesäkuun numero
Irtonumeron HINTA 50c. Postin kautta lähetettynä 55c.

"Kuvaposti"
Numerot 19—21—23—25
Irtonumeron HINTA 35c.
Postitse lähetettynä 40c.

"Suomen Kuvalehti"
Numerot 20—21—23—24—25
Irtonumeron HINTA 35c.
Postitse lähetettynä 40c.

Seuratkaa ilmoitustamme, sillä joka viikko saapuu uusia irtonumeroita yllämainituista viikkojulkaisuista. Lähettäkää irtonumerotilauksenne osoitteella:

Vapaus Publishing Company Limited
P.O. Box 69
100 Elm St. West, Sudbury
Ontario

JACKSON & BARNARD
UUSI HAUTAUSTOIMISTO
Puhelin OS. 3-3611
233 Larch Street Sudbury, Ontario
Hautauksia alhaisilla hinnoilla — Huolellinen palvelus

COAL & FUEL OIL
ÖLJYÄ JA KOLIA
Nyt voitte ostaa laatupolttoaineita vähittäismaksulla . . . Automaattinen öljypalvelumme huolehtii öljysäiliönne täyttämisestä.
Lämmityslaitteiden edustajat ja ylöspanijat
DAVEY FUELS SUDBURY LIMITED
Puhelin OS. 5-5647
177 KATHLEEN ST. WEST SUDBURY

SUOMALAINEN APTEEKKI
Meillä on aina varastossa seuraavia rohdoslääkkeitä

Anistipat ...... 65c, 1.25 & 2.25
Astma-pullolääke .. 2.00 & 3.00
Astma-kapselit . 25-2.50, 50-4.50
B-vitamiinikapselit 1.50
C-vitamiinikapselit 1.50
Diana-tipat 2.50
Ekseema-salva 1 uns. 1.00
2 uns. 1.75
Eurooppalaiset kuumelasit . 1.25
Flu- ja kylmyyden pillerit 1.25
Hoffman-tipat . 50c, 1.00 & 2.00
Hermolääke .... 1.50 & 2.75
Hotapulveria .. 12-1.25 — 24-2.25
Harmaasalva 50c
Jodisalva 1 uns. 75c, 2 uns. 1.25
Jotkaalisuola 2 uns. 1.00
4 uns. 1.75
Kihomatolääke lapsille ja aikuisille 1.75
Kolikkitipat .... 65c, 1.25 & 2.25
Kamferttisprii .. 50c, 1.00 & 2.00
Karin erikoisformulan vatsalääke kaasulle ja suolille 16 uns. 2.50
Kylmyyden tipat .... 1.00 & 2.00
Kalkkimaitopillerit .. . 100-85c 200-1.50
Kalkkimaitopulverit .. ½ p. 1.35
1 pauna 2.50
Korvavahan puhdistustipat 2.50
Lapamatokapsellit 3.75
Lasten kuumelääke 2.60
Lyijyvesi 75c
Mikstuura .... 65c. 1.25 & 2.25
Mentholi- ja kamferttisalva 75c
Munuais- ja selkäkipulääke, pullo .... 1.50 & 2.50
Munuais- ja virtsarakkokatarrilääke, pullo ...... 1.50 & 2.50
Munuaispillerit 59c, parhaat 1.25
Mustajuuri, 1 pauna 2.00
Mizarh-reumatismisalva ... 5.00
Nevea kasvokerma 1.33
4711 Eau de Colognea 1.75 ja 3.00
4711 Tosca Colognea 2.00 ja 3.00
4711 Saippua 2.00

4711 Tosca hajuvesi 1.50, 5.00, 12.00
4711 Yö- ja päiväkasvokerma 90c
4711 Tosca yö- ja päiväkasvokerma 1.00
4711 Hiustoniikki 1.75
"Pure" Silvikrin hiusvoide 5.00
Päänsärkypulveria (suomalainen resepti) .... tus. 90c—2 tus. 1.65
Paras hilseshampoo 1.75
Peräpukamavoidepuikot laat. 1.75
Peräpukamasalva 1.50
Parhaita peräpukamapuikkoja, laat. 1.75
Riikabalsami ...... 1.00 & 2.00
Reumatismi- ja hermokipu- ja särkykapselit . 30-2.00, 60-3.50
Reumatismilääke p. 2.00 & 3.00
Reumatismisalva 1 uns. .. 1.00
2 uns. 1.75
Reumatismilinimentti 75c & 1.25
Rautaviini 1.25
Ruokahalulääke .... 1.00 & 1.50
Rautapillerit 100-1.25
Rauta- ja maksakapselit 50-1.75
Sydänvahvistustipat 75c & 1.50
Syyhysalva, 1 uns. 75c, 2 uns. 1.25
Sinkkisalva .... 50c & 1.00
Salisylaati-pillerit 1.00-1.50
Salisylaatipulverit 8 uns. .. 1.25
1 p. 2.00
Suolahappokapselit 50-1.75, 100-2.75
Selänkipuvöitä, keskik., isoja 6.95
Suojasalva, purkki 1.25
Uusia tupakanpolton ehkäisypillereitä. — 100 .... 1.50
Valkosipuli- (Garlic) pillerit 50 — 1.75; 100 — 3.00
Vatsapulverit ...... 85c & 1.79
Vatsalääke ruoansulatushäiriöille, pullo .... 1.50 & 2.00
Verenpuhdistuslääke 8 uns. . 1.50
Vahvat selänkipulaastarit 1.39
Varmuusesineitä, tus. 1.50 ja 3.00

POSTITILAUKSET TÄYTETÄÄN HUOLELLA JA NOPEASTI
Postimaksut: 1 pauna 15c, 3 p. 30c, 5 p. 45c.
Kari Pharmacy
PUHELIN OS 5-6572
187 Kathleen St. W. Sudbury

RITARI AGENCIES LTD.
VAKUUTUS- JA MATKAILUTOIMISTO
7 Cedar St. Sudbury Puh. OS. 5-5685

NYT ON SAATAVANA LEVYOSASTOLTAMME
KIRJALLISIA ÄÄNILEVYJÄ
KIRJALLINEN ÄÄNILEVY NO. 2 sisältää ALEKSIS KIVEN ja EINO LEINON runoja:
ALEKSIS KIVI: Suomenmaa, Keinu, Onnelliset, Sydämeni laulu ja Ikävyys.
EINO LEINO: Katkelma hymyilevästä Apollosta, Nocturne, Elegia ja Vaalin valta.
Lausunut tunnettu lausuntataiteilija YRJÖ JYRINKOSKI
RUNONLAULUJA KALEVALAN SYNTYSIJOILTA
Sisältää runot: Lemminkäisen virsi, Kanervonpojan kosto, Luojan virsi, Väinämöisen polvenhaava, Lunastettava neito, Anjukkaisen virsi, Lasta viihdyttämässä, Univirsi ja Käkeä kukuttamassa.
Laulajat: ANNI TENISOVA ja DOMNA HUOVINEN
Molemmat levyt ovat pitkäsoittolevyjä, jotka on soitettava 33 1/3 kiertonopeudella ja mikroneulalla.
HINTA $5.00 KPL.
POSTITILAUKSISTA OSTAJAN MAKSETTAVA LÄHETYSKULUT
Tilatkaa osoitteella:
Vapaus Publishing Co. Limited
BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

Syvällä surulla ja kaipauksella ilmoitamme että rakas vaimoni ja hellä äitimme

SAIMA TURPEINEN
(O.S. LEPISTÖ)

nukkui kuolonuneen Sudburyn Memorial.sairaalassa perjantaina, heinäkuun 14 pnä 1961 ja haudattiin heinäkuun 17 pnä Beaver Laken hautausmaahan ystävä- ja toverijoukon saattamana.

Hän oli syntynyt Suomessa Kankaanpäässä, Turun ja Porin läänissä, lokakuun 10 pnä 1895, ollen kuollessaan 66 ikävuodellaan.

Lähinnä suremaan jäin minä, hänen miehensä John, tyttärensä mrs. John Viinikka (Vieno) ja poikansa John Jr., Kalle ja Vilho, kaikki Beaver Lakella, lastenlapsia ja yksi lastenlastenlapsi sekä laaja ystävä- ja tuttavapiiri.

Elon tietä yhdessä kuljimme,
me tuulet ja myrskyt kestimme,
vaan Sinä saavutit määränpään,
minä tänne nyt yksin jään.
Rakkaudella muistaen,

miehesi John.

Liian varhain, äiti rakas,
kuolon kutsu sulle soi.
Neuvojas' ja rakkauttas'
kauan oisin tarvinnut.
Suruni ei saa häiritä
ikiuntasi rauhaisaa.
Rakkaudella Sinua aina muistaen,

Vieno ja John.

Paljon kärsit eläissäsi,
vähän maailmalta sait,
tuskaa, huolta, raadantaa
ol' elon pitkä ties.
Ilomielin, hymyhuulin,
kuljit tietäs aina vaan.
Kiitos äiti neuvoistasi,
niitä aina seuraamme.
Kotikylän kummun alla
sull' on lepo rauhaisa.
Muistos koskaan unholaan
ei mielistämme jäädä voi.

Poikasi John Jr., Kalle ja Vilho.

Mummu kulta pois on mennyt,
koti nyt niin ikävä on.
Ei satuja kertoa, ei lauluja
laulaa,
ei suukkoja meille antaa voi.
Toivomme kasvaa aikuisiksi
joista mummu ylpeä ois'.
Neuvojasi hyviä koetamme
muistaa,
tehdä muuta mummulle emme
enää voi.

Lastenlapset ja lastenlastenlapsi.

KIITOS

Kiitos kaikille sukulaisille ja tuttaville kukista ja kukkalaitteista. Kiitos kantajille ja kaikille jotka ottivat osaa suruumme.

JOHN TURPEINEN JA LAPSET